

Fugle. hund **i nord**

Utgitt av
Fuglehundgruppa,
Tromsø
Hundeklubb,

Argang 1.

Nr. 2
1980

ROYAL CANIN

- Et begrep i hundemat
for alle hunder i alle aldre

ROYAL CANIN er et av de mest velkjente hundefôr på markedet. Det er nøye kontrollert, sammensatt av de beste råvarer, som forbehandles for å passe hundens fordøyelse. ROYAL CANIN inneholder ikke fisk, fargetilsetninger eller konserveringsmiddel. Lett å tilberede og servere - tilsett bare vann. ROYAL CANIN er helt enkelt fôret for din hund. Den store pågangen viser hvor godt likt ROYAL

CANIN er blant landets hundeeiere. Stikkprøver blant våre selgere viser at ROYAL CANIN ofte dominerer over alle andre merker. Det som noe annet viser hundeeiernes fortroenhet. ROYAL CANIN er et helfôr med alle næringsemner, vitaminer og mineraler som din hund kan tenkes å behøve.

JAN TOFTEBERG

SPEIDERVEIEN 29 - 1600 FREDRIKSTAD - TLF. 032/136 19

Ettertrykk uten kildeangivelse ikke tillatt.

Trykk: Nordlys Trykkeri, Tromsø.

Redaksjonskomite Redaktør Lars Kvalheim
Ole Tennvassås
Egil Børge Mikalsen
Ragnar Hotvedt
Bjørn Svinsås
Knut Markussen
Arne Ottem

Redaksjonsadresse Postgiro 5826334
Postboks 5133
9020 Tromsdalen.

Fugle hund nord

Foto: Howard Parker.

Felles innsats for felles sak!

Vi har nå gitt ut første nummer av «Fuglehund i Nord», tidsskriftet som vi vil skal være et «bruksblad» for fuglehundinteresserte i Nord-Norge. Over 1000 eks. er sendt rundt om i Nord-Norge, og en del eks. er sendt sydovert. Jeg må med en gang få fortelle at bladet har blitt positivt mottatt, og dette gjør sitt til at vi går på med full tyngde for å skape et best mulig tidsskrift. Vi har nå fått en veterinær og en viltkonsulent som begge vil være fast knyttet til bladet.

Mange som har blitt forespurt om å skrive artikler, har gjort dette. Det gjelder personer både i den sydlige og nordlige del av landet. Fortsett med det dere som ønsker og vil, bruk bladet, dette er den beste måten å støtte «Fuglehund i Nord» på. En takk til dere alle.

Ved første nummer var det enkelte mangler, nybegynnerfeil har vi gjort, disse skal bort. Har dere som leser bladet, tanker og ideer som kan komme bladet til gode, så syng ut. Det er den kritiske holdning og den vanlige jeger/hundemann sine tanker som vil kunne levendegjøre bladet som et talerør utad for jakt og fuglehundsport. Til dere alle sammen: **Skriv i bladet, bruk bladet.** La ikke passifismen, men skapergleden for din kjære hobby, fuglehundsporten, styre din penneføre hånd

Vel, her har dere nummer 2 av «Fuglehund i Nord». Vær så god, les og hygg dere med det, jeg skal ikke hefte dere mer. Og har du tid etter å ha lest bladet, sett deg ned og skriv et innlegg. Ikke sant? Fint. Vi ønsker hverandre så lykke til med neste nummer og fremgang for fuglehundsporten i Nord-Norge.

INNHold:	SIDE		
Leder	3	Terminliste for utstillinger 1980	24
Formannen har ordet	4	Skal du på utstilling	26
Litt pointerprat	5	Rypas første kull mest utsatt	28
Vi gratulerer og gleder oss	6	Bør de kontinentale raser utelukkes	
Olav Schjetne i Tromsø	8	fra våre høyfjellsprøver	30
Vest-Finnmark Fuglehundklubb	13	Innvoldsorm hos hund	34
I fokus: Viltkonsulenten i Troms	15	Klubbmesterskapet 1980	37
Vinterprøven på Ringvassøy	18	Litt om prøver, men mest om avl	40
Orientering om båndtvagbestemmelsene	20	Februarjakt	44
Jakthund kontra trekkhund	22	Vest-Finnmark Fuglehundklubbs	
Den manglende respekt for		klubbmesterskap	48
lavere premiegrader i UK,AK	23	Husker du, Dusty	54

Ole Tennvassås.

Formannen har ordet

Det første nr. av FUGLEHUND I NORD er forlengst lest og gjemt. De fleste reaksjoner på bladet har vært positive og det forplikter. De største pessimistene har ennå ikke gitt seg, men vi håper at redaksjonskomiteén får støtte fra lesere av bladet med innlegg og stoff som kan være av interesse. Skal bladet ha livets rett må vi få inn stoff.

Når det gjelder innlegg er det ikke bare de med topp-prestasjoner på jaktprøver og utstilling vi vil ha inn — og heller ikke bare de som regner på antall år de har gjort saker og ting innen hundesporten. Vi vil ha inn innlegg fra alle som ønsker å skrive om vår felles sak og det vi arbeider for — hunden —. Den blir gjerne glemt når diskusjonen går som høyest om en skal gå med startpistol på prøver, om tvangsapport er den riktige dresurmåten og om hundelorten skal ligge på nabotomta o.s.v.

Når bladet går i trykken er vi forlengst gått inn i båndtvangstiden. En periode hvor vi ofte leser i aviser om løshunder og hvor vi igjen blir minnet om den hårreisende «hundemordsparagrafen» om at hvem som helst som påtreffer løshund — kan avlive den eller kreve den avlivet. Vi leser innlegg og tildels overdrevne beretninger som kan være så vidt ensidig at det skinner igjennom både hundehat og hundeforfølgelse.

Vi har ganske enkelt ingen rettigheter selv om hunden i vårt sam-

funn er blitt et familiemedlem og vi har betalt vår hundeskatt. De som ikke respekterer båndtvangsbestemmelsene bør få seg en kraftig bot som riktig svir — istedet for at hunden blir avlivet. Her er vel en oppgave til våre store organisasjoner å komme med en hundelov som kan bli akseptert av alle parter.

Vi krysser fingrer og håper at alle som er eier av hund respekterer de gjeldende bestemmelser og at vi slipper å lese i avisene om at løshunder jager sau eller annet bufe, forstyrrer fugl i hekketiden etc. Vi får aktivisere våre hunder med appelltrening, mosjonere med sykling, svømming, kløvturer slik at båndtvangstiden kan bli en fin tid både for hund og hundeeier.

Ønsker alle en riktig god sommer og ferie på hytta, fjellet eller ved sjøen med sin firbente venn og resten av familien.

Startvansker

Selvsagt har vi våre problemer også. I det første nummeret som vi sendte ut til alle vi kunne mistenke å være interessert i bladet, hadde vi lagt inn en postgiroblankett. Gledeligvis har mange benyttet denne og abonnert, men veldig mange **har glemt å skrive navn og sin adresse på talongen**. Dermed vet vi ikke hvem som har abonnert og disse får selvfølgelig ikke tilsendt nr. 2.

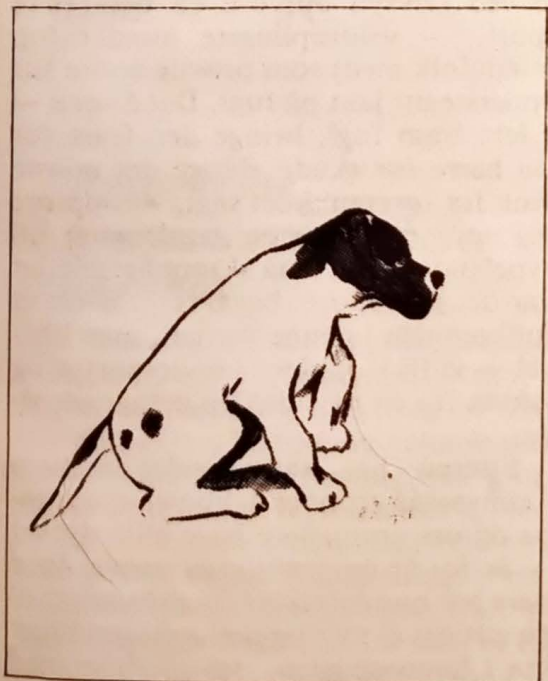
Dersom du snakker med noen som har betalt abonnement og som ikke har fått tilsendt dette nummer, fortell dem at de må ta kontakt med oss eller helst sende oss en kopi av kvitteringen de fikk da de sendte pengene.

Vi håper at vi snarest kan klare å rydde opp i denne kjedelige situasjonen.

RED.kom.

Litt pointer-prat

I brev fra Lars Kvalheim med vedlagt første nummer av Fuglehund i Nord, spør han om jeg vil skrive litt, kanskje noe angående pointeren. Først vil jeg benytte anledningen til å takke for et godt blad, som jeg håper vil få «full klaff» i fortsettelsen. Det er et kjempe arbeid ildsjelene bak det legger ned. Om jeg er rette mannen til å skrive, det kan vel diskuteres da jeg er meget fersk i fuglehundsporten. Når det gjelder pointeren (som ligger mitt hjerte nærmest) har jeg satt meg opp en mening som nok mange er uenig i. Nemlig, at det i de senere år her i Norge er avlet alt for mye på utstillingshunder. Når formannen i N.P.K. som også er medlem av avlsrådet kan gå ut offentlig med uttalelser hvor han innstendig ber tispeiere som skal avle sine hunder om a) å stille hunden ut før valper påsettes. b) Helst også møte på jaktprøver. Ja, da burde en jo forstå hva enkelte innen N.P.K.s styre setter i

høysetet når det gjelder pointeren. En stund så det jo ut som om bare mann hadde en tisper som var pen, og parret denne med avlsrådets favoritt hund så skulle dette bli riktig bra. En liten bønn til eiere av gode hanhunder som blir brukt i avlen: «Ikke slipp hunden løs på hva som helst av tisper selv om disse har aldri så mye dish og stopp, uten å være sikker på at det er en god jakthund av en solid avstamning».

Det måtte være moro før da det ikke var noen rabiesgrense mot Danmark, og hunder fra de 4 nordiske land konkurrerte mot hverandre. Tenk å oppleve å kjempe mot berømteter fra kennel Alsbjerg, Zita, Boga, Frydenlund og Oksby eller Fieldborn og Flighty fra Finland og med Sverige med Black Lucky i bresjen. Enten det var på lavlandet i Danmark, Sverige eller Finland. Eller da danskene med Peter Jensen i spissen i nordisk pointermatch kommer med hunder som aldri før har vært på høyfjellet og luktet en rype og banker andre trente høyfjellshunder. Tenk å se de to største oppdrettere og «jaktchampions» vi har i Skandinavi, ja, muligens over hele kloden, Anders Wassberg og Peter Jensen i toppform med sine stjerner konkurrere på det hardeste. Ja, det måtte være en opplevelse. Det er som en drømmer seg bort.

Men, sannheten er at vi har hatt mange gode hunder fra disse topp kennelene her hjemme, med unntak av noen ganske få pointeroppdrettere (ingen nevnt ingen glemt) så må en vel ha lov å si at disse blodslinjer er tatt alt for dårlig vare på her i Norge. Nå er det jo importert mange hunder med «sorte blod» fra Anders Wassberg både til Sør- og Nord-Norge. Så med «restene» av de gamle danske linjer og det ny importerte svenske burde mulighetene være til stede for å få fult i det hele igjen.

La oss håpe det vil lykkes.

Jan Hagalia.

Vi gratulerer og gleder oss

— Av Holger Raste —

VI GRATULERER:

Enklere og bedre ord finner jeg ikke å gi til Fuglehundgruppa i Tromsø Hundeklubb — her jeg sitter med lagets nye og fargerike avlegger foran meg, — nr. 1., årgang 1 av «Fuglehund i Nord».

Tiltaket kan neppe verdsettes høyt nok, og forteller om et lag med uvanlig rike ressurser — ide-, tiltak- og fagmessige. Måtte tiltaket lykkes og bli til «velsignelse» for oss alle her nord. Med oss mener jeg ikke bare hundefrelste folk, men like mye alle de som liker og ferdes i skog og fjell — innbefattet oss grunneiere. . . .

Når jeg nå har tatt penna fatt så er det nettopp for å si noen ord om hundesporten — sett fra grunneiersiden, og spesielt på bakgrunn av det kjennskap jeg har etter flere års samarbeide mellom Fuglehundgruppa i Troms Hundeklubb og Skogsfjordvatn grunneierlag.

Av en eller annen merkelig grunn er det innebygd i oss grunneiere — i de fleste av oss, en redsel og aversjon mot hunder og hundefolk. Vi har en egen evne til å mane frem jagende uhyrer som farer lik årsgårdsreier over stokk og stein og jager og dreper ned for fote. I denne «reien» står jegeren med hund som eksponenten for øding av alt levende liv ute i naturen.

Det var derfor med en viss bang følelse vi i Skogsfjordvatn grunneierlag sa et sterkt betinget ja til Ole Tennvassås mannskap i Fuglehundgruppa da de for flere år siden søkte om å få avvikle jaktprøve i vårt område. De-

batten i lagets styre gikk høyt og langt, og vi brydde hjernene våre til det ytterste for å sikre oss mot alt det fæle hundefolket kunne påføre oss, naturen og viltet. Sjokket ble ikke mindre da en gledesstrålende Tennvassås ringte og fortalte oss om en nærmest rekordstor påmelding, — omlag 40-50 hunder ville delta i prøven.

På ny mante vi fram en viss mann på veggen, og vi led de værste kvaler mens vi i ånden så for oss 50 hæseblæsende hunder i vilt jag gjennom vår vakre og ryperike natur. Hvor skulle vel dette ende. . . .?

Jeg skal forsøke å gjøre historien kort, — jeg vet at det er kamp om spalteplass. Det jeg nå kan si er at vi grunneiere ble positivt og gledelig skuffet: I stedenfor de fæle hundehordene fikk vi ved selvsyn oppleve en betagende sport, — veldisiplinerte hunder (og hundefolk med) som prøvde å vise sitt ypperste uti jakt på fugl. Det å søke — å lete fram fugl, bringe den fram for sin herre for skudd, lystre det minste vink fra føreren, kort sagt, — oppføre seg som en jaktende gentlemann uti rypelandet. Vel, små skjønnhetspletter var det jo å spore, bevares — hvem er fullkommen i denne verden, men likevel — vi fikk oppleve hundesporten og jakten fra en ny side. En betagende side.

Etterpå har samarbeidet mellom Tennvassås tropper i Fuglehundgruppa og oss grunneiere bare blitt styrket — år for år og prøve etter prøve. Ikke bare har hundefolket i Fuglehundgruppa gitt oss et nytt og mer avklaret blick inn i hundesporten, det spesielle med

En avslappende stund rundt et kaffebål — som her på vinterprøven Fuglehundgruppa i Tromsø Hundeklubb avviklet ved Skagsfjordvatn i februar i år, med gode jakt- og hundehistorier er med på å sveise sammen. Fra v. ser vi bladets redaktør Lars Kvalheim, Fuglehundgruppas formann Ole Tennvassås, en av gruppas egne dommere Per Anton Berg, alle Tromsø, dommer Storfjord fra Sulitjelma og endelig en av Fuglehundgruppas egne virvelvinder Tore Nergård. Raste-foto.

jaktprøver, de har også rakt ut en samarbeids-hånd når det gjelder å drive oppbyggende viltarbeide (bekjemping av rovvilt, telling og taksering av vilt på terrenget, og utsetting av fugl) i samarbeid med rypeforskerne ved Tromsø Universitet.

Dermed er jeg over i det som egentlig burde være sakens kjerne: Samarbeide mellom eierne av et jaktterreng (viltprodusentene) og brukerne (høsterne) — til felles tilfredshet.

Respekt for hverandres rettigheter og behov

Jeg tror, nei — jeg mener, — skal vi oppnå en fornuftig utnytting av våre viltresurser, en best mulig balanse mellom produksjon og høsting, må grunneiere og jegere lære hverandre å kjenne og respektere hverandres retter og behov. Den måten Fuglehundgruppa i Tromsø Hundeklubb har gått fram på ved Skagsfjordvatn bør stå som et eksempel på hvordan samarbeide og for-

ståelse kan bygges opp mellom to grupper som tradisjonelt — og alt for bittert — har stått mot hverandre.

Nøkkelord i et slikt samarbeide er respekt for grunneiernes lovbestemte rett til jakt på sin eiendom, bufeets behov for beitefred, grunneiernes plikt til å forvalte, dvs. legge forholdene til rette for en fornuftig høsting, og jegrenes — hundefolkets behov for å komme ut i naturen, søke rekreasjon og glede i den edle sport det nå engang er å se en ordentlig fuglehund arbeide i søk og stand.

Når så den samme Fuglehundgruppa nå har tatt det vovede sprang ut i bladverden ved å gi ut et så vakkert og innholdsrikt, ja — vi tør si ambisiøst organ som «Fuglehund i Nord» synes å bli, da er det bare å si, — tvi, tvi. Men med følgende tilføyelse:

La det ikke bli — bare — som redaktøren hadde til overskrift på sin første leder: «Et talerør for fuglehundinteressen i Nord-Norge», men også et «rør» hvor grunneiere og andre friluftsinnteresserte kan få lufte sine meninger. Med andre ord, — et organ som kan avspeile det beste i samarbeidet mellom to grupper som egentlig er helt avhengig av hverandre — viltprodusentene (grunneierne) og høsterne (fuglehundfolket). Vi gleder oss. . . .

Olav Schjetne i Tromsø

Medlemmene i Fuglehundgruppa satt med toppede ører da den kjente fuglehundmannen Olav Schjetne kom til Tromsø for å kåsere om Hund og jakt. Schjetne la turen om Tromsø etter at han hadde vært i Harstad og ledet sitt 2-dagers seminar om samme emne 2. og 3. februar i år.

De som hadde ventet seg en høytstevende ekspert, med dype psykologiske filosoferinger om hvorfor hunden gjorde dette og hint, ble skuffet. Ekspert var han, men velsignet jordnær og praktisk, alltid i kontakt med «grasrota». Med buskete bryn og solid trønderdialekt kom han, til glede for mange, med synspunkter som ikke alltid stemte overens med de som til sine tider forfektes noe vel ensidig på våre møter her i Tromsø. Enkelte tok det også som et kompliment at Schjetne brukte et par timer på å gå gjennom det meste av det stoffet Harstadværingene trengte to dager på!

Innledningsvis minnet Schjetne om at i fjellet er det sauefolket som har førsterett. Det er nødvendig å vise folkeskikk hvis vi skal få beholde vår hobby. Å bygge opp goodwill kan også komme godt med, — f. eks. ved å melde av om forvillede sauer til bygdas sauebas, — eller ved å hjelpe han å samle de sauene du på forhånd har skremt vettet av med bilkjøringen din.

Schjetne kom så med en del interessante betraktninger om søk, søkmønster og vind, tradisjonelt søk kontra ukonvensjonelt mønster. Hensikten med søket er at hunden skal finne nærmeste fugl på korteste tid, og bruke korteste veg. Et godt søk er ikke

det samme som høy fart. Poenget er å få hunden til å bruke innsida av hodet. Skjønt så gode som Thaulows Guri kan vel få bli: Den reiste seg på to i krattet, — og så hvor fuglen fløy. (Den hadde da også ifølge kåsøren **usedvanlig** mye vett i skallen!)

Et tilsynelatende planløst søk kan være nødvendig f. eks. i småkupert lende, med vanskelige forhold og skiftende vindretning. Ved jaktprøve vil den erfarne dommer da hensyn til dette!

Jegeren må også innrette seg etter forholdene medvind eller sidevind: Ned med marsfarta, ellers støkker du bare fuglen selv!

Noen hunder kommuniserer med fører ved halebruk. Med små bevegelser av hale (og kanskje hodet) signaliserer de at noe interessant befinner seg rett forut, — men «de venter til fatter'n kjæm med geværet».

Det gikk et støkk gjennom forsamlingen da Schjetne la fram sin metode for å lære hunden apport. I motsetning til vår tvangsapport etter tubemetoden (alt inn i tuba først, og så litt etter litt ut igjen), gikk han inn for å lære hunden apport ved lek. Begynne tidlig med ball-lek, og så leke inn apporten, — myk linje. Først seinere stramme inn. Slik skulle en unngå å få en skremt, forkuet apportør. Schjetne har forresten skrevet et kompendium om «Apport etter naturmetoden». Det skulle det vært artig å se!

Enda verre ble det da foredragsholderen kom inn på unghundens første møte med rypa. Noen vil jo ikke ta unghunden for fugl før grundres-

W. J. ...
1930

suren sitter, — og i hvert fall ikke skyte før den gjør fuglarbeidet perfekt.

Det minnet nesten om banning i kjerka da Schjetne fortalte at han tidlig ville ta unghunden med, og la gammelhunden bli hjemme. Så finne de beste forhold, et sted med mye fugl, og håpe at hun roter opp en fugl — og får interesse for den. Skyt da, — og fell fuglen. Hensikten er å lære bikkja jaktvett, gi henne kontakt med rypa tidlig. Hun får tidlig høre skudd, og blir aldri skuddredd.

Så sitte ned, ta det med ro, en røyk — valpen vil apportere i mange tilfeller, — gjerne knallapport. Det spiller ingen rolle, ros henne, valpen skal ha det moro. Og når du så kommer hjem — la valpen være med på oppakkingen!

Jakt videre utover høsten. Fell fugl (prøv i alle fall å treffe), vent med dressuren. Men slipp ikke unghunden til apport på en skadeskutt fugl, skyt den heller på bakken, og så apport.

Først seinere begynner dressuren. En må være klar over at det er forskjell på **dressur** og **skremming**. Vi skremmer hunden bare når den går etter sau eller naboens katt. Da kan det være riktig å gi pryl, — sette støkk i hunden.

Schjetne brukte mye line under dressuren, både under appel- og jaktdressuren. Ved siden av store mengder **ros** må også noe **ris** til, gjerne i form av mild psykisk terror: Hvis hunden preller, ta den tilbake til stedet der rypa gikk opp og la den ligge en god stund og gremmes, — riktig skamme seg. Hvis den derimot respekterer når fuglen går opp, uansett hvor langt unna: Sløs med ros.

Med fare for å få Statens Tobakkskaderåd på nakken hevdet foredragsholderen at når en skulle dressere hund, var det to ting en var avhengig av: Nok **tid** og mye **tobakk**. Tobakk eller skrå kan diskuteres, men det kan vel i alle fall stemme at en kan trenge mye tid når en skal stramme tøylene

for å få skikkelig kontroll over en unghund som har fått en fri oppdragelse. Denne første frihet betyr mye ekstraarbeid etterpå, og mye bruk av line. Men til gjengjeld utvikler du hundens egenskaper, du får en hund med jaktglede og kanskje også jaktvett.

I dressuren bør en heller glemme risen og huske på rosen. En hund som er dressert hardt fra ung alder gjør kanskje alt riktig, men den er ikke selvstendig, og du vet ikke hva som bor i bikkja.

Så fulgte en runde om begreper som brukes i fuglehundsporten:

Tenk deg en jaktprøve, der to hunder er i stand, den ene et par cm foran den andre. Dommeren gir koblingsordre på den bakerste. Det er galt. Dette er **fellesstand**. Begge bør ha ordre om å reise på likt, eller begge tilbake og nytt slipp. Fellesstand er ikke det samme som sekundering.

Den hund som har fått **sekundering** som sin livsoppgave, er en sekunda hund.

Henging (forekommer visstnok ofte hos raser med mye fox i — f. eks. pointer) er en vederstyggelighet. Kan kureres, men må stadig passes på. To hengere sammen blir mye pissing på stein og lite effektivitet.

Den sikreste måten å få en **treg hund** på, er å låne den til Universitetet som felthund. Hvis du gir deg tid og bruker line, får du aldri en treg hund.

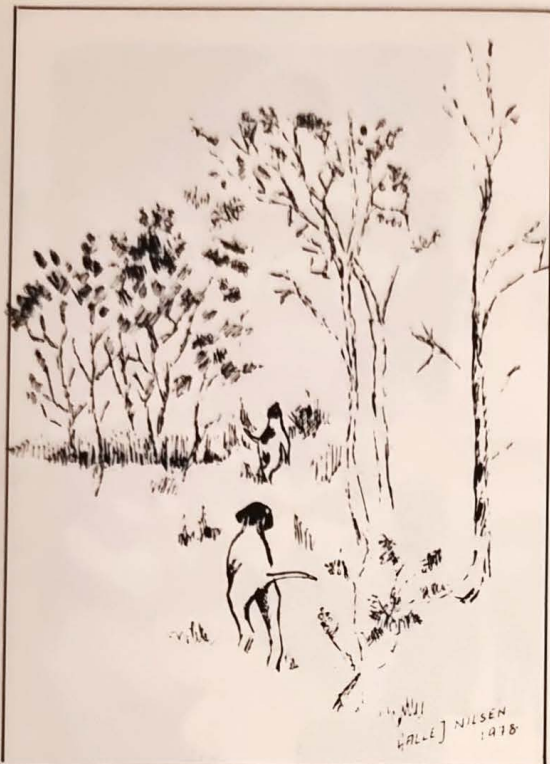
Ringing av fugl: Når hunden går rundt fuglen i stedet for rett mot den.

Blinke: Med vilje unnlåte å ta stand for fugl.

Det verste du kan få, er en **skuddredd** hund, som tenker «å dæven for et smell!» — den tror vel det smeller av rypa?

Utredning, både etter reisning og støkk, er viktig. Hvis fugl felles er det vanskelig å si om utredning bør komme før eller etter apporten.

La hunden stå lenge hvis den er **laus** i standen (dette henger også ofte til

bestemte raser). Ellers opp til hunden — ros — og la gå!

Vi fikk også se to instruktive filmer. Temaet var rimeligvis rypejakt og trening av unghund — i hovedrollene, Olav Schjetne selv — og bevare meg vel for fugl!

Kvelden ble en fulltreffer.

Målet vårt er jo å få gode jakt-hunder (kanskje også gode prøvehunder?). Det var godt å høre at en kan nå dette målet på mer enn én måte. En del gikk også fra hytta med atskillig bedre samvittighet enn da de kom: Kanskje var det ikke så galt likevel, den gangen vi ikke greide å holde fingeren fra avtrekkeren da unghunden rotet opp fugl?

Takk skal du ha, Schjetne, velkommen igjen til Tromsø!

Ragnar Hotvedt.

Strih.vorther TOYA reg. nr. 3671/76

er parret med Lukas S 39662/77. Begge er premiært. Valper ventes ca. 20. april.

Henv. Odd Stene Øvrevegen 9510 Elvebakken.

Strih.vorstehervalper leveringsklare 1. juni.

Mira N 7471/74.

Villaknausens Ruff N 4971/76. 1. AK og 3. AK høvfjellsprøve.

Vidje Hansen. Tlf. (083) 95 380.

Adr.: Eidhaugsvingen 12, 9100 Kvaløysletta.

Eng.set valper (Altegeinos) etter:

1) Ch. Jerry (mestvinnende eng.set. hanhund i -78) - Myrteigens Bianca Halvsøster til To-Phi og Pols, og 1. pr. utst.)

2) Ch. Vilter (Begge foreldre Ch.) - Altegeinos Sarvi (3. derbyvinner 1979).

3) Ch. Sølvmoens Fjell - Ch. Gaisa. (To-Phi - P. av Ekeback).

Alle foreldre er rønket og fri for H. D. Valper lev. klare ca. 20.-30. juli.

Per Killingberg, Tomset gård, Risvollan, 7000 Trondheim.

Slädhundsmästaren Ernst Müller lyckas med Doggy

(EUROPAMÄSTARE 76-77,
SCHWEIZISK MÄSTARE 76-78,
TYSK MÄSTARE 75-76)

Ernst lärde sig kora drag i Alaska hos den legendariske slädhundföraren Earl Norris. När Ernst kom åter till Europa, hade han med sig tre Huskies, som grundade hans kennel Klondike.

Vad han inte fick med sig från Alaska var ett hundfoder, som haller mattet för mycket hårda förhållanden. Ernst har provat det mesta, som finns i Europa, och fastnat för Doggy! Sedan ett år går hela hans kennel och alla tävlingshundarna på enbart DOGGY!

Alla hundar är inte tävlingshundar, men det är tryggt att veta, att när Du ger DOGGY till Din hund, får den ett foder, som är väl utprovat och som innehåller alla de viktiga näringsämnen, vitaminer och mineraler som Din hund behöver.

DOGGY-FODER AB. 447 00 VARGARDA ☎ 0322 21250

Vest-Finnmark Fuglehundklubb

— en aktiv klubb i nord

På første side i møteprotokollen for Vest-Finnmark hundeklubb leser jeg følgende:

«Den 7 feb. 1959 ble det avholdt møte i Lakselv etter invitasjon av politibetjent John Sivertsen hvor det ble diskutert muligheten for dannelse av en fuglehundklubb omfattende Vest-Finnmark».

Det ble på dette møtet bestemt at klubben skulle hete Vest-Finnmark Fuglehundklubb. Vår klubb er således 21 år i 1980.

Etter at dannelsen av klubben var en realitet ble søkt om opptakelse som samarbeidende klubb ved Norsk Kennel Klubb. Klubben ble opptatt som samarbeidende klubb til NKK den 22. sep. 1960. Etter anbefaling av NKK vedtok styret å endre klubbens navn til Vest-Finnmark Hundeklubb.

Det var liten aktivitet i klubben de første år, men den 20. september 1963 ble den første jaktprøve arrangert av klubben i samarbeid med Narvik JFF. Prøvestedet var Børselvfjellet — Fjellovergangen mellom Porsanger og Laksefjord. De to oppnevnte dommere, Arthur Knee og Arne Dulin, begge fra Narvik, delte ut til klubbens hunder en 2. AK og to 3. AK samt en 1. UK.

Fra 1964 til 1970 var det heller laber aktivitet i klubben. Noe skjedde det dog. Blant annet ble klubbens navn endret til det opprinnelige Vest-Finn-

mark Fuglehundklubb med forkortelsen VFFK.

I 1971 ble generalforsamlingen avholdt i Alta med det resultat at det nye styret fikk sete i Alta. Fra da av ble det mer fart i fuglehundarbeidet i Vest-Finnmark med årevise uttellinger og prøver. De første år var klubben alene om utstillingene i Finnmark. Senere er flere utstillingsarrangører kommet til, hvilket har vært en fordel, men også skapt en del problemer i form av kollisjoner. Vi har derfor flyttet tidspunktet for vår utstilling fra juni til august.

Klubbens hovedprøve har siden 1971 vært arrangert i Kautokeino. Denne prøven er blitt meget populær blant hundefolket i Nord-Norge. Etter hvert har også «søringene» blitt klar over denne prøven, viser deltakerlistene. Klubben var også blant de første i landet til å arrangere vinterprøver. Den første vinterprøven (uoffisiell) gikk av stabelen i 1973. De påfølgende fire år ble det avholdt offisielle vinterprøver på Sennalandet i slutten av mars måned. Da jakttidens opphør ble fastsatt til den 15. mars, fant vi ut at det ut fra jaktprøvereglene ikke ville være riktig å fortsette med offisielle vinterprøver før denne dato her hos oss på grunn av føre-, vær- og lysforholdene. Vi har imidlertid fortsatt uoffisielle prøver og klubbmesterskap i slutten av mars. For å minne Fuglehundklubbenes Forbund og NKK om vårt ønske om avholdelse av vinterprøver i slutten av mars i

Nord-Norge generelt og i Finnmark spesielt, har vi hvert år sendt inn søknad om vinterprøve på denne tid. Vi kan ikke se logikken i det forhold at vi kan gå med våre hunder i marka ut mars måned men ikke få lov til å arrangere prøver. Jeg vil oppfordre klubbene i Nord-Norge om å gå sammen og presse gjennom dette kravet.

Klubben har også de siste år arrangert en høstprøve på Sennalandet. Denne prøven er kommet for å bli.

Fra en meget beskjeden men entusiastisk start i 1959, gjennom nedgangstider og oppgangsperioder har VFFK vokst seg fram til en livskraftig fuglehundklubb. Medlemsmassen ligger på mellom 70 og 100 og er fordelt over det ganske land. De fleste av medlemmene er dog bosatt i Alta og Hammerfest. Klubben har i alle år forsøkt å være åpen for kontakt og samarbeide med fuglehundfolket i resten av landet. Vi

har derfor invitert dommere fra forskjellige kanter av landet til alle våre prøver. Etter hvert er også våre dommere blitt invitert til å dømme sør i landet.

Etter å har arbeidet i klubbens styre i flere perioder og i mange år, har jeg i år anmodet om å bli fritatt for tillitsverv i klubben i alle fall for en tid. Jeg vil derfor benytte anledningen til å takke de øvrige klubber og enkeltpersoner som jeg har hatt den glede å samarbeide med for den positive ånd som alltid har hersket på alle plan. Mitt ønske til slutt er at klubbene her nord sørger for at Nord-Norge blir representert i FKFs og NKKs styrende organer. Jeg har ofte hatt inntrykk av at våre ønsker ikke blir forstått av folk som tror at Norge slutter i Trøndelag.

Med hilsen
Magne Lindback

Sett naturens farger på ditt hjemmemiljø

med maling fra

Sandviks Fargehandel

MO I RANA

Strandgt. 30 - Tlf. 80246.

Viltkonsulenten i Troms etablert

Fra 1. januar 1980 fikk Troms fylke sin egen viltkonsulent. Tidligere har Nordland og Troms hatt en på deling. Som det vil gå fram av dette bladet har viltkonsulenten takket ja til å ha sin egen faste spalte, og vi synes derfor at det er på sin plass med et lite intervju for å presentere Øystein Overrein. Fuglehund i nord besøkte ham i hans sokkelleilighet like utenfor Tromsø.

Data: Fra Ogndal i Steinkjer kommune «Trønder sjø»

Alder 27 år.

Utdannet naturforvalterkandidat fra Landbrukshøgskolen på Ås i 1977.

Hund: Pointer «Tinka».

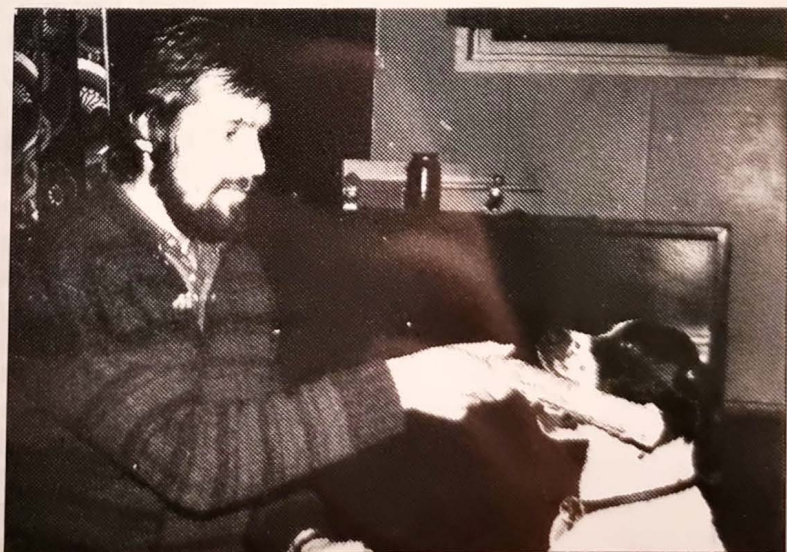
Vi fant at det var noe sent å ønske han velkommen til byen og jobben, så vi startet heller med å fundere på hva en viltkonsulents jobb består i?

— De viktigste arbeidsoppgaver er veiledning og informasjon overfor både enkeltpersoner, Jeger og Fiskeforeninger og de kommunalt valgte viltnemnder. Dessuten skal jeg ha et overoppsyn med at hensynet til viltet blir innarbeidet i beredskapsplanene for oljevernet. Denne kontrollvirksomheten går i stor grad gjennom de lokale viltnemnder. Ved kraftutbygging skal det også tas hensyn til viltet, og fra planleggingsstadiet for slik utbygging skal viltkonsulenten være med i bildet.

— Dette med kraftutbygging kunne vi gjerne tenkt oss å komme nærmere inn på, men et for intervjueren så vidt følelsesladet emne lot vi ligge. Men vi må nevne at viltkonsulenten alt har beriket Fuglehundgruppa med et foredrag om ryperegistrering i et planlagt kraftutbyggingsområde i Tysfjord i Nordland.

— I Troms har viltkonsulenten også en del arbeidsoppgaver som er til en stor grad forskjellig fra andre fylker. Her tenker jeg blant annet på dette med rovviltet. De siste årene har det jo vært tildels mye bjørn i områdene i indre Troms. Disse får jo viltkonsulenten en del arbeid med ettersom søknadene om fellingstillatelse først

INTERVJU VED:
EGIL BØRGE MIKALSEN.

Viltkonsulent Øystein
Overrein, med sin
hund «Tinka».

blir behandlet her før de går til Direktoratet for vilt og ferskvannsfiske) for endelig avgjørelse. Det kan forresten neynes at Rovdyrsprosjektet til Viltforskningen i Direktoratet nå oppretter et kontaktnett rundt i fylket for å få rask varsel om når rovdyr eller rovdvirets etterlatenskaper er blitt observert. På denne måte håper en å få nøyere viten om rovdvirets livsmønster og adferdsmønster.

En annen ting som er litt spesielt for Troms eller Nord-Norge som helhet, er elgforvaltningen. Vi har en hel del kommuner hvor elgen er et nytt innslag i viltbestanden. Her skal det gjerne startes opp jakt og da får en problemer med uerfarne jegere og det å få grunneierne til å samarbeide. Det siste er spesielt vanskelig her nord, ikke fordi grunneierne her er forskjellig fra andre steder, men p.g.a. små bruk og lite elg må kanskje 40 grunneiere samarbeide om noen få fellingstillatelser mens det f. eks. i Trøndelag er nok at 3—4 grunneiere slår seg sammen.

— Dette ble jo bare de for oss småviltjegere «uinteressante» dyreslag, hva med småviltet?

— Her er også Troms og Nord-Norge i en særstilling ettersom det er ganske fritt å jakte her. Dette fører imidlertid til et stadig økende press på visse områder, mens andre forblir svært så lite utnyttet. Det er ikke utenkelig at det snart må innføres en strengere styring av jegerne de første jaktukene. Men jeg tror at det heldigvis vil være lenge til vi får sørnorske tilstander her opppe.

— Nok om disse dystre utsikter. For mange av oss jegere og hundefolk er vel selve drømmen det å kunne drive med dette på heltid. Der er det vel så at du som viltkonsulent er havnet midt i smørøyet?

— Tja. Det er nå både og det da. Du vet en offentlig jobb som denne medfører strenge forpliktelser. Særlig kan det være konfliktskyt å være ivrig jeger

samtidig med at en skal administrere viltstellet. Jeg vil si det slik at det er ikke noen fordel for meg som jeger at jeg er viltkonsulent, men derimot ser jeg det som en fordel for meg som viltkonsulent at jeg er jeger. Det ville være uhyre upraktisk om en satt i en slik stilling uten å kjenne til en av de praktiske sider ved viltstellet, nemlig jakten.

— Her skyter vi inn at — jamen du får nå vel vite hvor de beste jaktterrengene befinner seg?

— Jada dersom en primært er interessert i det så har en muligheten, men jeg anser det for sannsynlig at andre har vel så gode kontakter rundt om i så måte.

Viltkonsulent med bred jakterfaring

— Mens vi sitter her og snakker har vi fått øye på noen meget spesielle skinn som pryder vegg og gulv. Og vi får da vite at de stammer fra rådyr og elg. Det må vi si, viltkonsulenten har bred erfaring når det gjelder jakt?

— Jo, en kan vel si det. Rådyrjakt og elgjakt har jeg vært med på fra barndommen av i likhet med småviltjakt. Jeg må imidlertid få presisere at jeg er av dem som henter mer naturopplevelser enn kjøtt med hjem. Jeg anser meg for ikke å representere noen fare for hverken småviltbestanden eller det som er større.

— Vi kan vel ikke komme utenom et spørsmål om trivsel. Rettnok går vi ut fra at slike rolige, joviale trøndere har alle forutsetninger for å trives, men vi må nå spørre likevel.

— Joa, hittil har jeg trivdes riktig godt. Fra mine 12 måneder i Kløvkompaniet i indre Troms visste jeg jo at den nordnorske mennesketypen går godt sammen med den trønderske.

Dessuten må jeg si at for en trønder

er det ganske rart, men likevel ideelt å kunne starte med småviltjakta helt nede i fjæresteinene og slippe å brøyte seg gjennom barskogen for å komme på fjellet.

I jobben trives jeg også bra, men det er klart at en kan savne det faglige miljøet fra arbeidet i Direktoratet. Jeg håper nå at jeg etterhvert skal få knyttet kontakten og hente inspirasjon fra de faglige miljøene her så som Muséet, Avdeling for arktisk biologi, Rypefarmen og ikke minst Fuglehundgruppa. Jeg ser også fram til samarbeidet med viltnemndene og Jeger og Fiskeforeningene i fylket.

***Fast medarbeider
med faglig
stoff og betraktninger***

— Til slutt. Du har, uten at vi har behøvd å ta alle våre overtalelserevner i bruk, takket ja til å ha en fast spalte i bladet vårt. Hva slags stoff kan vi vente der?

— Dette har jeg nå ikke tenkt så langt framover med enda, men det blir vel det som kalles lett, faglig stoff. Med lett mener jeg at de fleste fremmedord vil være oversatt til forståelig norsk. Dessuten aktuelle ting om hundehold og jakt og lovregler omkring dette. Ellers vil jeg stå fritt med å komme med alskens betraktninger.

— På dette tidspunkt anså vi oss ferdig med intervjuet og Tinka fikk nå sin del av oppmerksomheten igjen. Hun er akkurat to år og har foruten å ha gjort det godt på utstilling, fått sin 2. UK på jaktprøve. Denne grove underbedømmingen skal, dersom vi kan tro Øysteins utsagn, bli gjort til skamme så snart jaktprøvene tar til igjen. Tinka var så skjønt enig og undret på om ikke det skulle kvalifisere til en godbit.

Vi har godt utvalg i

HUNDE- UTSTYR

***Pris
hundemat***

Våpen

B·K·
OTTEM
ESONNER

9510 Elvebakken
Tlf. 37 305 · 37 306.

Vinterprøven på Ringvassøy

23. og 24. februar 1980

Ennå en gang har Fuglehundgruppa ved Tromsø Hundeklubb avviklet en vinterprøve. Det møtte 20 hunder — sju pointere, fem irsksettere, fire engelsksettere, to korthåret vorsteh og to gordonsettere —

Dommere var Gunnar Storjord, Sulitjelma og Per Anton Berg, Tromsdalen. Prøvens leder var Ole Tennvassås.

Prøven ble avviklet over to dager. Lørdag var det essverre værgudene lite samarbeidsvillige. Det var sterk vind, regn og tildels sluddbyger. Partiet gikk ved Skogsfjordvatnet, langs Grønnlifjellet mot Stabben. Det var lite fugl i terrenget, men flere av hundene hadde sine sjanser, men ingen mestret forholdene den dagen.

Søndag hadde været forandret seg. Det var mildt — nokså sterk vind først på dagen, men så brøt solen frem og

deltakerne kunne riktig kose seg på Slettfjellet med utsikt over Skogsfjordvatnet og den vakre naturen på Ringvassøya. Alt i andre slipp hadde vi funnet de første fuglene og senere hadde vi fugl i nesten alle slipp.

Pointeren «Tegews Maoritz» s-35799/76 til Lars Kvalheim var den hunden som først kom i fugl og det viste seg at denne hunden var den eneste som klarte å spikre fugl den dagen. Maoritz fikk følgende kritikk:

Maoritz går et etter forholdene meget godt og vel planlagt søk, god fart. Stand, reiser villig enkeltfugl, rolig i oppflukt og skudd.

I annet slipp fortsatt godt søk. Fast stand, går frem på kommando uten å påvise fugl.

I tredje slipp modererer Maoritz søket endel, Makker har to ganger kontakt med fugl i slippet —.

Fast stand i fjerde slipp, går villig

En av prøvens dommere Per Anton Berg, gratulerer Lars Kvalheim med prøvens utfall 3 AK.

Mens vi venter på neste slipp.

Dommer Gunnar Storjord i dyp konsentrasjon.

frem på kommando, men kan ikke presentere fugl.

Vi gratulerer Maorits og Lars med prestasjonen. Flere av hundene i søndagens parti lå an til premiering, men dessverre lyktes det ikke for dem denne gangen.

Lørdagskvelden møttes vi på Skogsfjord skole til karbonade og kaffe og en hyggelig hundepat.

Grunneierlaget ved Skogsfjordvatn skal ha all honnør for den velvillighet de alltid viser oss når det gjelder terrengleie og samarbeid for øvrig på våre jaktprøver.

Med hyggelige deltakere på prøven — det var god tone og sportslig opptreden fra samtlige — kan prøveledelsen takke og ønske vel møtt på neste prøve.

VILTKONSULENT ØYSTEIN OVERREIN.

Orientering om de mest aktuelle båndtvangbestemmelser

Vinterens jaktprøver er avviklet og de fleste av fuglehundeeierne har rettet blikket framover mot høsten med forventninger og håp om da å lykkes bedre med hunden både på prøve og jakt. For å nå dit kreves ytterligere trening av hunden i terrenget — samt dressur. I den forbindelse synes det å være på sin plass å minne om de båndtvangsbestemmelser som alle hundeeiere plikter å holde seg orientert om og følge. Båndtvangsbestemmelsene for hunder finnes bl. a. i Lov om ansvar for skade på bufe ved hund m. v. av 9. juli 1926 (bufeloven), Lov om viltstellet, jakt og fangst av 14. desember 1951 (jaktloven) og Lov om reindrift av 9. juni 1978 (reindrifftsloven).

I bufelovens paragraf 3 første og siste ledd står:

«Eier eller besitter av hund plikt å sørge for at denne ikke streifer om uten ledsager i den tid bufe beiter, i strekninger hvor andre enn eieren eller besitter er beiteberettiget. Foranstående bestemmelser gjelder ikke hunder som benyttes til reindriften».

Denne bestemmelse gjelder i dag i kommunene Bjarkøy, Salangen, Berg, Lenvik, Balsfjord, Tromsø, Karlsøy, Lyngen, Storfjord, Kåfjord, Skjervøy og Kvænangen.

Videre må en være oppmerksom på at kommunestyret eller fylkestinget i mange tilfeller har fastsatt en «utvidet båndtvangstid» ut over den generelle båndtvangen (1. april — 20. august)

som det er bestemmelser om i jaktloven. I slike kommunale vedtekter kreves det — «at hunden skal holdes i bånd eller forsvarlig innestengt eller inngjerdet i den tid bufe beiter». Varigheten av denne «utvidete båndtvangen» varierer etter beitetidas lengde og fra kommune til kommune. For de fleste kommuner i Troms ligger den innenfor tidsrommet 1. april/5 mai — 1. oktober/1. november. Kommunestyret kan bestemme at den utvidete båndtvangen i k k e skal gjelde hunder som under lovlig jakt godtgjøres å være ledsaget på forsvarlig måte av eier eller besitter. Så vidt vites gjelder dette unntaket for jakthunder i følgende kommuner i Troms: Kvæfjord, Gratangen, Skånland, Bardu, Målselv og Nordreisa.

Med andre ord i de aller fleste av Troms fylkes kommuner er det i dag adgang til å drive høstjakt med hund. Opplysninger om de kommunale vedtakter om båndtvang for hunder fås hos politi/lensmenn eller de respektive kommuner.

Jaktlovens paragraf 56, 1. og 2. ledd sier: «Eier eller besitter av hund plikter å sørge for at hunden ikke løper løs i område hvor det forekommer vilt som går inn under fredningsbestemmelsene i denne lov, uten at hunden godtgjøres å være fulgt på forsvarlig måte av eier eller besitter. I tiden fra og med 1. april til og med 20. august skal eier eller besitter av hund holde hunden i bånd eller forsvarlig innestengt eller inngjer-

det». Jaktloven angir rammen for den «generelle båndtvangen». Ved ekstraordinære snøforhold kan politimesteren i vedkommende distrikt fastsette en «ekstraordinær båndtvangstid» ut over det før nevnte tidsrom dersom dette synes nødvendig for å beskytte viltet. (Her er det spesielt tenkt på rådyr). Hunder som brukes til rein-driften og dresserte gjeterhunder som brukes til å vokte på bufe, omfattes ikke av disse bestemmelsene. Løs på drevet halsende hund (f. eks. harehund) må ikke brukes på jakt i tiden 1. april til og med 30. september, i følge jaktlovens paragraf 44.

Den nye viltloven som ventes å komme i løpet av inneværende år, vil inneholde stort sett de samme båndtvangsbestemmelser.

Reindriftslovens paragraf 29 bestemmer at — «Eier eller besitter av hund har et særlig ansvar for at hunden ikke løper løs i område der tamrein lovlig oppholder seg, uten at hunden godtgjøres å være fulgt på forsvarlig måte. Hundens eier eller besitter skal se til at hunden selv om den er under kontroll eller bundet, ikke uroer eller skremmer rein».

I denne loven er også nevnt den generelle plikt om båndtvang i tiden fra og med 1. april til og med 20. august. Landbruksdepartementet kan bestemme at båndtvangen i reinbeitedistrikter også skal gjelde ut over det nevnte tidsrom dersom hensyn til reindriften gjør dette nødvendig. (For Senja bl. a. har dette vært på tale). Hunder i bruk i reindrift og dresserte gjeterhunder omfattes ikke av disse bestemmelsene.

De ovenfornevnte bestemmelser i reindriftsloven gjelder i alle områder som er registrert som reinbeiteområder/reinbeitedistrikt. For Troms vil dette si hele fylkets utmarksareal unntatt noen få mindre øyer og fastlandsområder. En eventuell innføring av utvidet

båndtvang i reinbeitedistriktene må ansees som svært lite ønskelig fra hundejegerhold og også fra viltmyndighetenes side bl. a. fordi bruk av hund ved småviltjakt har stor betydning for utnyttelsen av den ressurs småviltet representerer samt at en ønsker jakten mest mulig humna. Et ledd i human jakt er bl. a. ettersøk av påskutt vilt.

De som er både jegere og hundeeiere må være oppmerksom på at jegerne totalt utgjør under 3. av den norske befolkning — hundejegerne en enda mindre andel. Mange skeptikere til jakt og hundehold holder et våkent øye med hvordan jakten utøves og hundene brukes og kanskje ikke minst trenes utenom jakttida. Bruk av hund ved småviltjakt har i mange kretser et dårlig ry. Alle hundeeiere bør derfor være seg ansvaret bevisst ved å holde og respektere de bestemmelser vi har om båndtvang i bufe-, jakt- og reindriftsloven. Økt respekt for viltet, buféet og tamreindriften er nødvendig dersom vi også i framtiden skal beholde de gode muligheter vi i dag har til å drive høst- og vinterjakt med fuglehund. På dette området som på så mange andre, er de få som ødelegger for de mange. Dette har dessverre allerede ført til at en del kommuner har så strenge båndtvangsbestemmelser at de umuliggjør høstjakt med hund.

Tromsø 10.3. 1980

Viltkonsulenten i Troms.

Storgt. 142. Pb. 595,

9001 Tromsø

Tlf. (083) 87 020.

**Manusfrist for
nr. 3 av
«FUGLEHUND
I NORD»
er 1. juli 1980.**

Jakthund kontra trekkhund

TIL
DEBATT

Av Oddvar Moe

Er kombinasjon jakt- og trekkhund mulig eller er det riktig som mange fuglehundfolk hevder at trekking ødelegger eksteriør og jaktegenskaper? Dette er ikke så enkelt å ta stilling til, men det må være klart at de stående fuglehundene først og fremst er jakthunder, og at det kun må avles på dette grunnlag. At de i tillegg er de suverent beste i trekkhundkonkurranser viser bare hva som bor i dem.

De fleste jegere både ønsker og drømmer å se sin hund skummende over vidda i et evig søk etter fugl. Time etter time, dag etter dag. Men er virkeligheten slik? For gjennomsnittshunden som har tilbrakt 360 dager på sofaen, og så skal ut på 5 dagers jakt er det vel bare de første timene som er slik. Resten av jaktuka blir et mareritt av slit, stive lemmer og såre labber. Erfaringen viser at kjøring gir verdifull trening. Konkurranseskjøring gir styrke, utholdenhet og hurtighet. Turkjøring gir sjelden noe hurtighetstrening, men er likevel nyttig for både hund og eier. Min erfaring er at også eksteriøret og samarbeidsviljen blir bedre.

Jaktseasonen er svært kort mange steder p.g.a. forbud og restriksjoner, og kjøringen foregår på en tid av året hvor mange derfor ikke har anledning til å jakte. Ved å kjøre får man da for-

lenget brukssesongen. Løshunder på utfartssteder og i skiløyper er med å skaper hundehets samtidig som det lett skjer ulykker. Ved kjøring eller snøekjøring har vi hele tiden full kontroll over hunden og minsker dermed faren for kollisjoner som også kan skade vår kjære fir-bente venn.

Å kjøre med en virkelig god hund gir omtrent samme gode følelser som jegeren opplever når han/hun ser sin hund gjøre et virkelig godt fuglearbeid. Man er sjelden så glad i sin hund som når han hiver seg i selen for å få med alt utstyret på fjellturer, eller når provianten trekkes fram til hytta.

Er det så noen negative sider ved kjøring. Dessverre er det det. En del av de ivrigste konkurransekjørerne trener og bruker ikke sine hunder på jakt, men bruker hunden kun til kjøring og glemmer at det er jaktlyst og iver som gjør den til en god konkurransehund. De utnytter de egenskaper som oppdrettere av fuglehunder møysommelig har avlet fram og fortsetter selv å avle kun etter trekkegenskaper og størrelse. Dette er svært uheldig og vil nok på sikt straffe seg. Min konklusjon må bli at jakthunden gjerne kan brukes til å trekke med, men det er kun på jaktegenskaper/eksteriør/gemytt vi skal avle.

Andre synspunkter? Kom igjen folkens.

Den manglende respekt for lavere premiegrader i UK og AK

Som deltaker på en del høyfjellsprøver, har jeg fått den delte fornøyelse å oppleve folks reaksjoner når deres hund har blitt tildelt en premie i AK. 1. AK tar alle i mot med et smil, skulle bare mangle. Det er ved utdeling av 2-3 AK at vi finner ikke så rent få «surmulere». At hunden ikke fikk vist sitt beste prøvedagen, er en ting. Likeledes kan en jo være uheldig. Mener du personlig at dommeren har bedømt din hund feil, så husk dommeren er suveren. For min del har jeg respekt for vår dommerstand, det er et stort og godt arbeid som nedlegges av disse. Ta prøven som det den er, et øyeblikksbilde av hunden denne ene dagen. Det er hva hunder viser denne ene dagen dommerne har å dømme ut i fra.

Når det gjelder deltakernes holdning til premiering, har jeg følelsen av at det har grodd opp en nedlatende holdning til 2-3 AK-UK premieringene som fjerner oss fra jaktprøvereglene og derved virkeligheten. En skal liksom ikke være tilfreds om en hund får en lavere premieringsgrad. Nei, 1 AK/ck skal det være, da først kan en ta imot gratulasjoner fra andre. Det er klart vi alle vil vår hund skal gjøre det best mulig, og gjennom avl og dressur er det selvfølgelig 1 AK vi arbeider mot som mål.

Denne nedlatende holdning til lavere premiegrader som synes å ha vokst frem, har vel sitt utspring i flere ting. For det første tror jeg alvorret i for stor grad har kommet til å prege vår herlige sport. Det er for noen ikke lenger

hygge, men alvor fra begynnelse til slutt. Leser en i hundeblad ser en at aktive hundefolk / deltakere skriver: — — hunden har fått **bare 2 UK**, eller det står: — — — middelmådige hunder med 2 AK - 3 AK. Det er klart at slike uttalelser vil virke direkte mot sin hensikt, og fører til at vi nybegynnere får en villedende og helt feilaktig forståelse av hva som kreves for i det hele tatt å få hundene premiært. (Kan disse personer i det hele tatt kjenne til jaktprøvereglene?) La oss se litt nærmere på hva som står i jaktprøvereglene Pkt. 25: (sitat)

1. premie gis kun til hund som viser fremragende prestasjon. (Dette er jo hunden vi gjennom avl og læring arbeider mot.)

2. premie tildeles hund som dommeren anser som en meget god jakthund, men hvor mindre feil eller mangler gjør at den ikke kan tildeles 1. premie.

3. premie tildeles hund som ansees som en god jakt. hund.

Med andre ord, en 3. premie skal kun tildeles en god hund, en hund med et godt søk og en god fuglebehandling. Det er med andre ord ikke nok at en hund tar stand og at det skytes over den, husk det.

Min konklusjon må derfor bli:

Den nedlatende holdning og mangel på respekt som hersker overfor de lavere premiegrader i AK så vel som UK må bort. Først da vil en gjenvinne den riktige forståelsen av og respekten for en 1 AK.

Lars Kvalheim.

Terminliste for utstillinger 1980

(Utdrag av NKK's liste — utstillinger vedr. grupe C)

Dato	Sted	Arrangør	Raser/Grupper	Anm.adresse	Anm.frist
26-27/4	Øverbygd	Midt-Troms Hundeklubb	Alle raser, unntatt dachshunder Lydighetsprøve	Gunnar Abelsen Rustavn. 40 A, 9200 Bardufoss	8/4
4/5	Sandnessjøen	Ytre Helgeland Fuglehundkl.	C: Alle raser	Svein Halsen, Postboks 249, 8801 Sandnessjøen	4/5
10/5	TRONDHEIM	NORSK KENNEL KLUB	ALLE RASER	P.B. 6598 Rodeløkka, Oslo 5	10/4
25/5	Mo i Rana	Polarcirkelen J.F.F., Rana og Omegn F.H.K. og Rana J.F.F.	A: Norsk elghund — grå & sort B: Alle raser C: Alle raser, unntatt retrievers og spaniels	Egil Hauknes. Svartisgt. 14, 8600 Mo	1/5
1/6	Trondheim	Nordenfjeldske Fuglehundkl.	C: Alle raser	P.b. 935, 7001 Trondheim	1/5
8/6	MOSS	NORSK KENNEL KLUB	ALLE RASER	P.b. 6598, Rodeløkka, Oslo 5	5/5
15/6	Vadsø	Vadsø Jeger- og Fiskerforening	C: Alle raser, unntatt retrievers og spaniels	Jan W. Strige, Fiskergt. 2, 9800 Vadsø	10/5
22/6	Tromsø	Tromsø Hundeklubb	C: Alle raser Lydighetsprøve	Boks 479, 9001 Tromsø	22/5
3/8	Alta	Vest-Finnmark Fuglehundkl. og Norsk Schäferhund Klub avd. Finnmark	C: Alle raser D: Schäferhund	Frank Engh Kronstad 9510 Elvebakken P.b. 36, 9510 Elvebakken	15/7
10/8	Harstad	Harstad Fuglehundklubb	A: Alle raser, unntatt welsh corgi B: Alle raser C: Alle raser D: Alle raser, unntatt collie og schäferhund E: Alle raser F: Alle raser G: Alle raser H: Alle raser	P.b. 631, 9401 Harstad	10/7
16/8	GJØVIK	NORSK KENNEL KLUB	ALLE RASER	P.b. 6598, Rodeløkka, Oslo 5	14/7
13/9	BERGEN	NORSK KENNEL KLUB	ALLE RASER	P.b. 6598, Rodeløkka, Oslo 5	11/8
11-12/10	TØNSBERG	NORSK KENNEL KLUB	ALLE RASER	P.b. 6598, Rodeløkka, Oslo 5	8/9
16/11	Trondheim	Norsk Irsksetterklubb	C: Irsk setter	Ivar Ø. Hopen Corner, 7080 Heimdal	15/10
29-30/11	OSLO	NORSK KENNEL KLUB	ALLE RASER	P.b. 6598, Rodeløkka, Oslo 5	27/10

◀SKITT▶ KURS

*Kart og kompass.
Fluebinding.
Fugletakseringskurs.
Astronomi.
Hundedressur.*

og selvfølgelig er vi åpen for nye gode ideer.

Kontakt oss for nærmere orientering

Skal du på utstilling?

Har en bestemt seg for å stille ut sin hund, er det en del forberedelser en må gjøre på forhånd for at hunden skal være i best mulig utstillingsform. En vil gjerne vise sin hund fra dens beste side.

Pelsen må være velstelt og det kan en oppnå ved å børste og kjemme hunden ukentlig. Nappe ut døde hår dersom hunden røyter, og blir pelsen for lang bør den trimmes. Potene må stelles, neglene klippes så hunden går naturlig.

Morsjon er viktig for at muskulaturen skal utvikles og bli fastere — og hunden vil få en bedre holdning, fremtrer veltrent og ser ut som en jakthund. Dette må gjøres fra hunden er valp.

Hunden må ikke stilles ut hverken for tykk eller for tynn. På en langhåret hund skal en ikke se ribben, men kunne kjenne dem.

Stell og trimming er bare halve forberedelsen til utstillingen. En må også venne - eller lære sin hund til å føre seg godt i ringen slik at dommeren kan få det mest fordelaktige inntrykk. En skal kunne vise frem hunden uten at den viser tegn til angst.

Hunden må lære å stå helt rolig og trave i ringen med lang, fin aksjon. De fleste jakthunder traver best i nokså stor fart. Hodet kommer opp og halen ut og skritt lengden gir hun den eleganse. Kjøp et pent tynt kobbelt til hunden. Den skal gå på venstre side, men ikke fortere enn føreren. Hopping og leking må ikke tillates, heller ikke snusing i bakken. Alt dette må øves inn før en kommer i ringen, og under øvelsene er

det helt avgjørende at hunden liker seg. .

Hunden må vennest til at fremmede ser på dens tenner, kroppsproposjonen, halen etc.

Er en nybakt hundeeier og skal stille ut sin hund for første gang må alt dette som er nevnt ovenfor innøves på forhånd.

Avlen er en av de viktigste grunnene til at en holder både jaktprøver og utstillinger.

Hundeutstilling kan også være en spennende og morsom hobby når det gjelder konkurransemomentet og selve miljøet.

Tilslutt litt om utstillingens forkortelsesjungle.

UK-unghundklasse.

Aldersgrense 9-15 måneder for de fleste raser. Her premieres 1. UK, 2.UK, 3. UK eller null.

UKK unghund konkurranseklasse.

Her deltar alle hunder som har fått 1. UK. Her premieres 1. Ukk, 2. UKK, 3. UKK og 4. UKK.

AK-åpen klasse,

er utstillingens hovedklasse og åpen for hunder som er eldre enn 15 måneder. Premiegraden benevnes 1. AK, 2. AK, 3. AK og null.

VK- vinnerklasse.

For å kunne delta i vinnerklasse må hunden ha fått 1. UKK med HP-hederspremie eller 1.AK. Her plasseres hunden i 1. VK, 2.VK, 3. VK og 4. VK.

CHK-championatklasse.

Her deltar nasjonale og internasjonale champions. Klassen bedømmes etter samme prinsipp som i VK.

VETK-veteranklasse.

For hunder som er eldre en sju år. Disse hunder har også anledning å delta i AK, CHK event. VK.

BIR-best i rasen.

Her deltar alle hunder av de enkelte raser som har fått cert eller ck.

BIG-best i gruppen.

Rasen er delt i 8 grupper : A-spiss hunder, B-drivende hunder, C-fuglehunder osv.

BIS-best i show.

Her møtes de 8 gruppevinnere til konkurranse om utstillingens beste hund.

HP-hederspremie.

Premiebetegnelse som brukes som kvalitetstillegg til særlig gode unghunder som får 1. UK. .

CK-certifikatkvalitet.

Gis til hunder som dommeren mener er av sertifikat kvalitet.

CERTIFIKAT-

Innstilling til nasjonalt championat. Helt gjennom typisk og i alt vesentlig riktig bygget hund, med så tydelige fortrinn og så uvesentlige feil at den kan stilles opp som mål for oppdretterens arbeid. CK har samme definisjon som sertifikat og virker automatisk som reservecertifikat.

CACIB-

Innstilling til Internasjonalt championat og kan bare deles ut på internasjonale utstillinger og bare til hunder som er fylt 15 mnd., og som har registrerte aner i anvist 3 ledd.

I tillegg har vi forkortelser som KIB-kan ikke bedømmes. KIB er altså ikke en 0-premie, men det vil si at dommeren i den gitte situasjon ikke kan få bedømt hunden. Hunden kan for eksempel være for leken og eieren har så lite kontroll over hunden at det ikke er mulig å få den i ro, se på tennene o.s.v. KIB betyr kort og godt «kom igjen en annen gang».

Vi har også AVK-avlsklasse og OPPDK-oppdretterklasse. Alle premier gis båndsløyfer som har følgende farger: Nasjonalfarget - bred — **BIS**

Hvit og Blå — **BIG.**

Rød og Gul — **BIR.**

Hvit — **Cacib.**

Orange — **Reserve Cacib.**

Nasjonalfarget - smal — **Certifikat.**

Rosa — **Certifikatkvalitet.**

Rød og Grønn — **Championat.**

Lilla — **Hederspremie i unghund-klasse.**

Hvit og Grønn — **Ærespremie i avls- eller oppdretterklasse.**

Rød — **1. premie i kvalitets og konkurranseklasse.**

Blå — **2. premie i kvalitets og konkurranseklasse.**

Gul — **3. premie i kvalitets og konkurranseklasse.**

Grønn — **4. premie i konkurranse-klasse.**

Grå — **0. premie i kvalitetsklasse.**

Brun — **KIB (kan ikke bedømmes).**

Rypas første kull

er mest utsatt

— Når du går på rypejakt, så vær like mye på jakt etter kråke og ravn, for det er disse fuglene som tar rypereirene, og dermed står for det største innhogget i rypebestanden.

Dette er en påstand som kan versere blant rypejegere som er klar over at selve jaktseongen ikke er noen stor fare for rypa. Derfor er det stor interesse for den forskningen som nå foregår her nord om de til dels store svingningene i rypebestanden. På Karlsøy i Troms har forskningsstipendiat Howard Parker fra USA nå i to år hatt gående et prosjekt som bl. a. tar sikte på å fastslå kråkefuglenes innvirkning på rypeproduksjonen. Forskningsprosjektet er nå kommet halvvegs, og Parker har altså to år igjen før endelige resultater kan bekjentgjøres.

I en samtale med «Nordlys» understreker han da også at det er for tidlig å trekke konklusjoner. Han kan imidlertid peke på seks hovedtendenser som har gjort seg gjeldende så langt:

1) Fjerning av kråkefugler ser ut til å ha liten positiv effekt på rypekyllingproduksjonen. Dette skyldes dels at rypenes forplegning vil si legging av nytt kull hvis

Forskning har ennå ingen entydige svar på årsaken til de store svingningene innen rypebestanden. (Foto: Eivind Vorland)

man mister det første), har en kompensierende virkning — dels at røyskatta overtar for kråke og ravn.

2) Første kull ser ut til å være mye mer utsatt for eggrovning enn «omlagte» kull.

3) Det ser ut som om kråkefugl tar lite rypekyllinger.

4) Fjerning av kråker i hekketiden, kan kanskje føre til økning av neste års hekkebestand blant rypene — muligens på grunn av bedre overlevelsessevne blant kyllinger fra 1. kull i forhold til omlagt kull.

5) Størrelsen på hekkebestanden av kråker og produksjon av kråkeunger ser ut til å bli lite påvirket av mengden av smågnagere(!).

6) Desimering av hekkebestanden av kråkefugl vil sannsynligvis resultere i en nedgang i neste års hekkebestand av disse fuglene.

Selv om Parker understreker at det er farlig å legge for mye vekt på en undersøkelse hvor det ennå gjenstår to års forskning, innrømmer han at det er interessant å legge merke til kråkefuglenes seighetsmette ved at den rypebestanden ikke ser ut til å påvirkes i særlig grad av om det er store eller mindre mengder av smågnagere.

Under et møte på Tromsø Museum onsdag kveld la Parker fram sine foreløpige synspunkter på forskningsmaterialet.

Bør de kontinentale raser utelukkes fra våre høyfjellsprøver?

— Av Kåre Lotsberg —

Slike forslag framsettes fra tid til annen. Med kontinentale raser menes bl. a. breton, strihåret og korthåret vorstehund. Breton er tallmessig en liten rase — i 1979 ble det registrert 55 hunder. Norsk Vorstehhundklubb har nær 1000 medlemmer og er størst eller neststørst av spesialklubbene for stående fuglehunder. Det ble i 1979 registrert 546 vorstehunder.

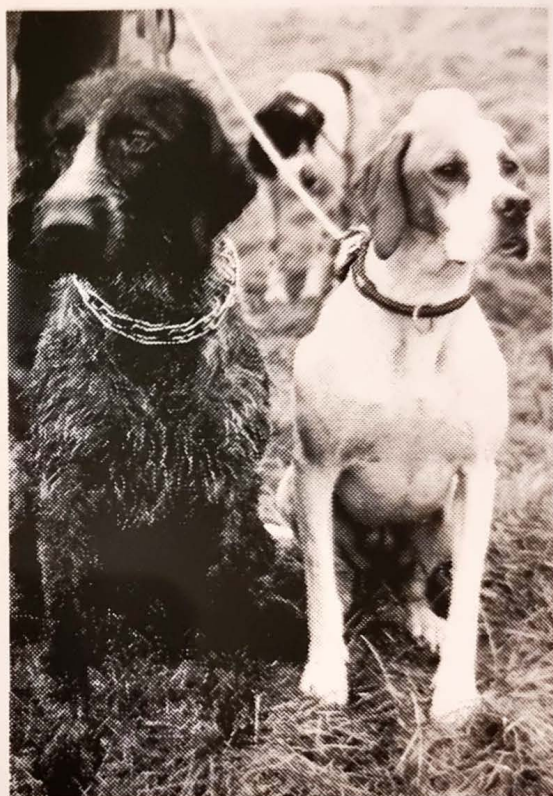
Spesialklubben for breton har vært prefet av stor entusiasme og iver for å få frem gode brukshunder.

De etterfølgende betraktninger vil i det alt vesentlige knytte seg til vorstehrasene fordi det er disse jeg i første rekke har kjennskap til.

Forslagene om å utelate kontinentale raser fra høyfjellsprøver — har så vidt jeg vet — to utspring. Kjente dommere for høyfjellsprøver har fremmet forslag om dette bl. a. i Fuglehunden. Enkelt personer og grupperinger innen Norsk Vorsteh hundklubb mener at vorstehunden ikke bør delta på høyfjellsprøvene i konkurransen med de engelske raser — dette har imidlertid ikke funnet gjenklang hos de styrende organer i klubben. Dommerne synes å føre følgende argumenter i marken:

1. Prøvene (på Kongsvold) er overfylte — å utelate vorstehundene ville lette trykket.

2. Vorstehundene har en så annerledes arbeidsform i terrenget at dommerne føler at de ikke er i stand til å yte dem rettferdighet i bedømmelsene.

Pointer ch. Suluhøgdas Lola., og strihår ch. Er-aaks Gari. Eier av begge disse flotte og gode hundene er Kåre Lotsberg, Lommedalen.

3. Et sentralt forhold for engelske fuglehundraser er fart og stil under feltarbeidet — vorstehunder har verken det ene eller det andre.

4. Vorstehunder møter ofte udreserte til prøver og ødelegger verdifulle situasjoner for makkere.

Fra de kretser innen Vorstehklubben som ikke ønsker deltakelse på åpne høyfjellsprøver heter det seg at slik del-

takelse vil få virkning for valg av avlshunder slik at utypiske vorstehhunder vil bli resultatet.

Man risikerer å miste allsidigheten og det gode gemytt, eller rett og slett at målet for vorstehavlen skulle bli å få frem høyfjellsspesialister. Dette ville virke ødeleggende på rasens særpreg og er dessuten helt unødvendig siden vi allerede har settere og pointere som gode spesialister.

En kan vel ha forståelse for de fleste av disse synspunkter — imidlertid kan det også reises vektige innvendinger.

For det første tar forslagsstillerne «saken» for gravalvorlig og ut fra et for snevert utgangspunkt. Jakt med hund og hundesport må sees ut fra et bredere perspektiv enn de store prøver på Kongsvoll og mer sekterisk tankegang fra enkelte hundeeiere ut fra forholdene i Østlandsområdet.

Jakt og jegerens samkvem på landsbasis skjer ut fra jaktinteresse og hundeglede uavhengig av enkeltraser. Man møtes i distriktsforeninger og jegerforeninger, på prøver og utstillinger. Noen holder gordonsettere, noen har irsksetter, noen har vorstehhunder, noen har pointere og mange har engelsk setter. De aller fleste fuglehundprøver er høyfjellsprøver. Vi møter frem med våre jakthunder for å konkurrere, for å hygge oss i møte med andre som har samme glødende interesse. — Å trekke ut to eller flere raser som uønsket i dette fellesskap virker kunstig og fullstendig upraktisk.

Vi møter med individer og ikke med raser. Det er gode og dårlige individer i alle raser. Lange og hete diskusjoner føres likevel om rasens relasjoner når det gjelder jaktdugelighet. Det er også en del av moroa. Forhåpentlig vil disse diskusjoner fortsette i uendelig tid

Når det gjelder deltakelse på Kongsvoll-prøvene, viser jeg til Arne Holmesland's artikkel i Fuglehunden 1979 s. 194- 197. Det fremgår bl. a. at samlet deltakelse på Kongsvoll i 1976,

1977 og 1978 har vært h.h.v. 1182, 1207 og 1186 hunder. Av dette antall er summen av breton og vorstehhunder h.h.v. 186, 136 og 126 hunder eller ca. 12 prosent. Å nekte disse raser deltakelse på Kongsvoll løser i svært liten grad de arrangementsmessige problemer. For de prøver som arrangeres utenfor Kongsvoll er det vel ikke lenger noe stort problem å gi alle som ønsker å starte anledning til dette, for enkelte mindre prøver kan det være en direkte nødvendighet for å sikre økonomien.

Det må vel respekteres hvis enkelte dommere føler at de ikke kan yte kontinentale raser rettferdighet i sin bedømmelse. Ellers må en vel gjette på at dette mere måtte være tilfelle tidligere, hvor løpingen og det store, store søket var tillagt større vekt. De yngre, moderne dommere synes å ha et klart blikk for at det er den effektive hund med jaktvett man ser etter. Selvfølgelig må fart og jaktiver være tilstede også hos vorstehhundene.

Aksjon, fart og stil må også kunne bedømmes for vorstehhunder. Heller ikke de andre raser beveger seg likt. Tenk bare på forskjellen mellom en liten, lett engelsksetter tisper og en stor, maskulin pointer.

Det var tidligere tendens til at vorstehfoket møtte entusiastisk frem med udresserte hunder mest for gøy og moro. De har vel fortsatt et mere uhytellig forhold til sporten enn mange andre, og forventning til høyere premieringer er som oftest små. En 3. eller 2. premie mottas med stor begeistring. Ellers må en jo si at de har lært fort — i løpet av de siste 5-6 årene har det kommet frem en rekke dyktige vorstehførere som har fått høye premier i nord og sør. Ja, egentlig må en vel si at vorstehhunden som prøvehund for alvor har slått igjennom i denne perioden. I nord har det også blitt mange høye premieringer i VK. I syd har dette latt vente på seg. Skjønt det kun ne

vært nære på i Kongepokalløpet sist høst. Av mere enn 100 anmeldte hadde Lars Kr. Størvolds tyske import kvalifisert seg blant de 24 som gikk til finalen. I sitt finaleslipp viste den et mønstergyldig, effektivt søk og ble i søk dømt foran engelsksetter Gråvolas Kyrre, som endte opp på tredje plassen. Markus kom forøvrig opp i en så stresset situasjon at det glapp for ham i fuglebehandling — hjerteskjærende, men forståelig.

Hvis vi mere systematisk sjekker, hvilke vorstehunder som har gjort det godt på jaktprøver vil vi finne at det i svært mange tilfelle er importerte eller avkom av importerte. Dette er overraskende fordi en generelt forestiller seg at vorstehunder i rasens hjemland. I Sverige og i Danmark brukes til helt vesensforskjellig jakt sammenlignet med norske forhold.

Vi ser en rekke vorstehunder på prøver som har lite tæl. . .

«et småskåret, puslete søk uten nødvendig fart og intensitet . . .» er altfor ofte åpningssetningen i dommerkritikkene. Etter mitt skjønn har ikke dette noe med rase å gjøre, men illustrerer feilaktig drevet avl.

På denne bakgrunnen ville det være ønskelig at avlsrådene for de kontinentale raser fulgte en aktiv kurs for å påvirke at gode jakthunder blir brukt i avl — altså konkret be eierne av slike hunder å avle.

Det later til å være nokså mange som tror at en dyk tig fuglehund på fjellet er en dårlig hund for allsidig bruk, dvs. i de kombinerte disipliner. Det finnes lite konkret underlag for denne overtro. Dessverre har det vært slik at eierne av de gode høyfjellshunder av vorstehrasene vanligvis har vært lite interessert i kombinert.

Det er stor synd at eksempelvis Ståvi-Snøgg ikke ble tatt frem i kombinert i ung alder. Jeg så ham som gammel hund i forsøk og er overbevist om

at han også kunne blitt stor i disse disiplinene.

Ellers er det en utbredt misforståelse at kombinerte prøver er for vorstehunder. Det er ikke riktig — de er åpne for alle stående fuglehundraser. Det er bare å håpe at mange av dem som liker å arbeide med hundene sine, fatter interesse for kombinerte øvelser og møter i konkurranse. Da kunne man igjen få teste jaktbruksdugeligheten. En av de hardeste og mest allsidige jakthunder jeg vet om for arbeid både på land og i vann er for øvrig en liten, tettbygget irsksettertispe.

Så vil jeg til sist ta frem et annet og meget viktig forhold, for fullstendighetens skyld tar jeg med jakthunder og hunder totalt:

**Antall registreringer i NKK pr. år.
Gjennomsnitt**

		1974	1979
Elghunder	746	1241	66%
Harehunder	1837	1274	— 31%
fuglehunder	3119	2081	— 33%
Sum	5708	4596	— 20%
Hunder totalt	19.099	15672	— 8%

Veksten i antall elghundregistreringer har åpenbare årsaker. Nedgangen i registrering av harehunder og fuglehunder er meget bemerkelsesverdig.

Vi må holde godt øye med denne utviklingen og legge stor vekt på å sikre nødvendig rekruttering. Det kan være vanskelig å drive hobbyen hvis vi er for mange — det kan bli umulig å drive den hvis vi blir for få. Heller enn å diskutere begrensninger, burde alle tiltak for å sikre rekruttering drøftes.

Det norske miljøet er for lite til å lage sekter omkring enkelte raser med lukkede eksklusive prøver for rasene. Rasen, og framfor alt individene, bør jevnlig få undersøkt sin jaktdyktighet sammenlignet med andre enten det nå

“BERRE EIN HUND”

Dessverre blir verdien av et hundeliv også i dag
vurdert slik som Per Sivles fortelling.

Vi er imidlertid av den mening at har man først hund,
så forjener den også behørlig pleie i form av fôr og stell.

HUNDEGODT er vårt tilbud til
din hund — en fôrblanding av høyverdige,
smakelige råvarer som inneholder
alle de næringsstoffer som hunden
trenger i sitt kosthold.

Passer til alle hunderaser fra de er
4 — 5 uker gamle.

Anbefales også for trekk- og jakthunder
Gis uten tilsetninger eller som
tilskudd til annet fôr.

HUNDEGODT + friskt vann
— sunt for hunden, lettvinnt for deg!

Felleskjøpet Trondheim

Avdeling Tromsø

skjer på høy fjell, lavland, i skogen el-
ler på kombinert prøve.

Uten rasefanatisme bør man møtes i
«edel kappestrid» og også sørge for at
samværene ikke blir for alvorlige og
for stenhårdt konkurransepreget. Vor-
stehfolket har i den siste rela sjon man-
ge ganger ytet vesentlige bidrag.

Manusfrist for
nr. 3 av
«FUGLEHUND
I NORD»
er 1. juli 1980.

VETERINÆR- *Spalten*

Under denne vignett vil veterinær Ingolf Hansen, som til daglig arbeider ved «Rypefarmen» i Tromsø, komme med aktuelle artikler om hund og hundesykdommer.

Innvoldsorm hos hund

Et av de første spørsmål som melder seg etter at et valpekull er kommet til verden er: Når skal jeg gi valpene ormekur? Noen lurer også på hva slags orm det er. En får jo sjelden og aldri se dem.

Bikkjer k a n ha flere forskjellige typer innvollsorm: spolorm, hakeorm, bendelorm og hårorm. Felles for alle disse ormene er at de lever sitt voksne liv i tarmen hos hunden. De er tarmparasitter. Og en parasitt vet vi alle hva er. Det er en som snylter på andre —. Generelt kan en si om snyltere at noen få av dem generer lite, mens mange kan irritere så mye at det går på helsa laus for den som skal underholde dem.

Det er i praksis s p o l o r m e n e som plager de norske fuglehundene. Av spolorm er det to typer. Den ene typen bor bare i tarmen hos hunden, mens den andre typen foretar en vandring i kroppen på hunden før den slår seg til i tarmen som voksen formeringsdyktig parasitt. Det er særlig den sistnevnte typen vi slåss mot. Den er så utbredt at jeg tror jeg vil presentere den for dere. Navnet er T o x o c r e a n i s.

Hvordan kan det ha seg at disse spolormer er så utbredt. For å forstå det må vi se litt på hvordan spolormen har innrettet seg i forhold til verten sin, hunden.

Og vi begynner med tispa som er parret, og har tatt seg. Rundt omkring i kroppen på tispa, i lever, hjerte og

muskulatur ligger det små parasittlarver. Noen av dem kan ha ligget der og dormet i flere år. Når så tispa blir drektig skjer det en forandring i hormonbalansen hos tispa. Dette registrerer parasittlarvene som et signal om at nå er det mulig å føre slekten videre. De våkner og begynner å vandre. Denne vandringen foregår med blodet og larvene stopper ikke før de har funnet fram til valpefostrene. Larvene vandrer til tarmen hos valpene hvor de utvikler seg til voksne, formeringsdyktige ormer. Disse er på størrelse med en middels meitemark, 5—10 cm lange, hvite og runde, spoleformete. Når valpene er 3—4 uker begynner ormene å produsere mikroskopiske små egg i tusenvis som kommer ut med avføringen. Hvert av disse eggene kan utvikle seg til en ny larve og en ny orm om de kommer inn gjennom munnen på en hund.

For å hindre at det bygger seg opp en høy bestand av spolorm i hundebestanden bør en behandle hundene med ormemedler og holde god hygiene i valpeoppdrettet. Ormemidlene dreper

Bilder viser innvoldsorm i tarmen (pil) hos en valp.

dessverre bare de voksne ormene, ikke larvene. Det lar seg altså ikke gjøre å behandle den larvebefengte tispa før parring for å beskytte valpene. Det hadde jo vært det ideelle. Det tidligste tidspunktet en kan komme til med ormemedler er når valpene er 2—3 uker gamle. Men da bør også valpene behandles for å hindre at det kommer for mange parasittegg ut i valpekassen. På dette tidspunktet har også tispa voksne, eggproduserende orm i tarmen, og hun bør derfor behandles samtidig. Behandlingen gjentas etter 14 dager for å drepe orm som var på larvestadiet ved første behandling.

Det er blitt vanlig å ha aviser i valpekassen. Dersom en skifter disse hyppig hjelper det godt til å holde parasittmengden nede i valpemiljøet. Dersom en har hundegård må en være klar over at eggallet på en slik plass

kan bli skyhøyt om det er mange hunder som bruker gården og renholdet er dårlig. Før en slipper valper ut i en hundegård bør det legges nytt dekke i gården, og møkka til tispa bør fjernes daglig. Dette er særlig viktig om sommeren fordi parasitteggene i praksis er mer infeksjonsdyktige da.

Som en konklusjon kan en si at spolorm hos hund vanligvis lett kan kontrolleres med god hygiene og behandling av valpene og tispa 2—3 uker etter valping og 14 dager seinere. Dessuten bør valpekjøperen behandle to ganger med 14 dagers mellomrom. I større kenneler kan dette være for lite. Valpene blir da slappe, store i buken, bustete i pelsen, magrer av, hoster og brekker seg. I slike tilfelle er det aktuelt å behandle valpene hyppigere, evt. få hjelp av en dyrlege til å se på oppdrettsforholdene.

MARITIM CENTER A/S

9001 TROMSØ

BOX : 1099

EVINRUDE

DU FINN OSS
I STRANDGATA

TEL. 083/81842

SALORA

Ny - unik mobiltelefon

Enda enklere å betjene! Monteres lett i alle biler. (Uten skjemmende skader i bilens interiør)! Lett å ta med i båten eller på hytta. (Nett liten bæreenhet)!

Koster deg bare 10-15 kroner pr. dag! Flyttes lettvisnt fra bil-til-bil! Servicetilbud hos 40 forhandlere over hele landet!

P.A. Berg

Elektro

Telefon (083) 80762. Vestregt. 2 - Postboks107 9001 Tromsø

RADIOTELEFONER — SKIPSELEKTRONIKK

Klubbmesterskapet 1980

Foto: Ole Johan Tennvassås.

Fuglehundgruppa ved Tromsø Hundeklubb har avholdt klubbmesteskop på Ringvassøya, Skogsfjorden. Mesterskapet gikk over to dager.

Første dagen var det unghundene, d.v.s. hunder under to år som konkurrerte. Været var ganske bra, føreforhold med noe dyp snø og skare. Fuglebestanden var meget dårlig. Dette gjorde sitt til at ingen av unghundene fikk vist fuglearbeid. Det var 6 premievinnere som skulle tas ut, disse ble da tatt ut på gåløst (tæl), jaktlyst, bruk av vind og terreng, utholdenhet og samarbeidsvilje. Bedømmelsen foregikk etter Derby-prinsippet. Det unghundene viste av de ovenfor nevnte kvalifikasjoner var svært oppmuntrende. Uten å ta munnen for full, vil jeg påstå at de 6 beste av unghundene ville fått topp-premiering på prøve om de hadde fått vist fuglearbeid.

Så «folkens», materialet har vi i fuglehundgruppa, nå er det opp til oss å ta vare på det.

En takk sendes til Magne Lindbæk og Edv. Falk for god og instruktiv dømming. 17 unghunder deltok på prøven.

Da Fuglehundgruppa i Tromsø Hundeklubb arrangerte klubbmesterskap i UK for stående fuglehunder, hadde vi den glede å dømme dette unghundpartiet. Det startet 17 unge pointere, engelsksettere og irsksettere samt en vorsther. Det generelle inntrykk etter prøven er at det stilte mange meget gode emner, men enkelte av ungdommen var vel ikke våknet skikkelig for jakt. Det skortet en del på føringen så klubben bør vel kanskje arrangere en samling/kurs for de nye prøvedeltakere hvor dette emnet blir gjennomgått.

Vår oppgave var å rangere de 6 beste hunder i partiet. Alle hundene fikk et 15 minutters slipp i 1. runde. Etter denne gjennomkøringen tok vi ut 7 hunder som vi mente lå dårligst an. De fleste av disse var ennå noe umodne. De resterende 10 fikk en rangering og 2. runde startet bakfra med de som var rangert sist etter 1. runde. I denne runden skjedde en del mindre forandringer i rekkefølgen. Det var ikke fugl i terrenget. Derfor ble rekkefølgen avgjort på søket. Det ble her lagt vekt på de naturlige anlegg som fart, stil, intensitet, utnyttelse av vind og terreng m. v.

Vi vil takke deltakerne for en fin dag i fjellet og for den gode sportsånd som ble vist.

Magne Lindback **Edv. S. Falk**

Resultatliste i unghundklassen ble:

Nr 1. TEFF (ch. Vestergyllens Frikk-Bella)

Klubbmester 1980.

Eier: Lars Kvalheim, Tromsø.

Teff går et praktfullt søk med ypperlig terrengdekning. Lar seg lett dirigere. 2. slipp går Teff mot Ranja. Teff modererer seg litt først i slippet, men slipper seg senere ut i et intens søk. Teff går foran Ranja, og vi gir herved Teff sitt velfortjente klubbmesterskap

TEFF (ch. Vestergyllens Frikk - Bella)
Klubbmester UK, 1980. Eier: Lars Kvalheim.

Nr. 2. RANJA (ch. Vestergyllens Frikk-Bella)

Eier: John Aanesen, Tromsø.

Ranja går et gedigent søk både i med og motvind. Får mye terreng med seg. God kontakt og appell. Ranja overmakker. Ranja mot Teff. Ranja starter i sitt gode søk, men dabber noe av i slutten av slippet, og Teff går foran.

Nr. 3. LAGGO

Eier: Svein Antonsen, Tromsø.

Laggo går et stilfult kraftig søk i meget god fart. Dekker terrenget godt. Ligger over makker. 2. slipp mot Toby. Går fortsatt godt, ligger over makker. Blir i dag nr. 3.

Nr. 4. I. S. TOBY (Robin Hood-Janka)

Eier: Asbjørn Andersen, Tromsø.

Går et gnistrende flottv søk med god terrengdekning. Ligger på vinden. Støkker enkeltrype og forfølger kraftig. 2. slipp mot Laggo. Dabber noe av i søk. Laggo over Toby.

Nr. 5. G. S. TILLA (Rapp-Jotuns Ravna)

Eier: Georg Høyer, Tromsø.

Tilla går et livlig søk i god fart og fin stil. Utnytter vind og terreng etter forholdene bra. Markerer og løser selvstendig ut. 2. slipp mot Svaipa. Tilla bekrefter sitt gode søk og ligger noe over makker. 3. slipp mot Svaipa, Tilla går som før.

Nr. 6. G. S. SVAIPA (Jervfjellets Sota-Jotuns Rasken)

Eier: Reidulf Jenssen, Tromsø.

1. slipp. Svaipa mot Tilla. Går et godt kryssøk med god terrengdekning. En tiltalende hund. Tilla ligger noe over. 2. slipp mot Tilla. Går som før. Svaipa dabber kanskje noe av.

RANJA (ch. Vestergyllens Frikk - Bella) Eier Jon Aanesen.

Dagen etter avholdt vi klubbmesterskap for AK hundene, dvs. hunder over to år. Dømmingen gikk etter vinnerklasseprinsippet, og det deltok 11 hunder. Her skulle en også ta ut de 6 beste hundene. Fin dømming ble vist av J. P. Rønning, Harstad, og Edv. Falk, Tromsø. En takk til begge disse herrer. Prøvens leder var begge dagene Ole Tennvassås.

Andre dagen hadde vi gnistrende føre med sol og skyfri himmel. Kaffekos hadde vi også denne dagen, og deltakerne var i perlehumør.

Gode hunder fikk vi også se — er dere nå nøye med grunndressuren «folkens», vil dere høste laubær på høstens prøver.

Kritikken av de 6 beste ble:

Maoritz mot Raska.

Et vakkert par som fra første stund legger opp et stort og vel planlagt søk. Raska har en markering, Maoritz en stand. Begge løser ut selvstendig uten resultat. Begge går videre.

Maoritz mot Giro.

Dette er to meget gode hunder. Giro starter best, men Maoritz går seg opp og forbi.

Maoritz mot Gappo.

Begge går gått. Gappo noe perifert. Maoritz meget systematisk og i god kontakt i tett skog. Maoritz tar stand, Gappo stjeler stand og går ut.

Maoritz mot Frikk.

Maoritz er den som har vist fuglearbeid.

Nr. 1. P. Tegews Maoritz (Br.ch. Sasking Mao-S.uch. Tegews Duenna)

Eier: Lars Kvalheim, Tromsø.

Nr. 2. P. CH. Vestergyllens Frikk (Br.ch. Floss Steinbjøras Pim)

Eier: Lars Kvalheim, Tromsø.

Nr. 3. G. S. Raska (Rapp-Ralli)

Eier: Ole Tennvassås, Tromsø.

Nr. 4. E. S. Giro (Borkes Sisu-Vindfjellets Tyra)

Eier: Egil Mikalsen, Tromsø.

Nr. 5. I. S. Ticon (Chif-Stenja)

Eier: Oddvar Moe, Tromsø.

Nr. 6. E. S. Tanja (Pan-Bessie)

Eier: Asbjørn Stavnes, Tromsø.

Litt om prøver, men mest om avl

Per Skaland

Jaktprøveregelen definerer prøvehundene som fremragende, meget gode og gode jakthunder. Premiegradene er henholdsvis 1. AK, 2 AK og 3 AK. De fleste tenker ikke over det, men dette forutsetter at vi innenfor rammen av en prøve kan vurdere hundens jaktverdi. Men kan vi det? Vi velger å svare indirekte.

Hvis en hund slippes i 20 minutter, kan vi neppe si noe fornuftig om den som jakthund selv om vi kan bedømme den i forhold til et regelverk, d.v.s. som prøvehund. På samme måte kan vi si lite verdifullt om en hund som slippes i et område med få fugl. Men igjen kan vi «dømme den», premiere den osv. Dette er greit. Det blir først problematisk når vi vil ta et skritt til — når vi vil si noe om prøvehundens verdi som jakthund. Da forskreper vi oss — dersom vi ikke er forsiktige.

Arsaken er at jakt og prøve ikke har så mye med hverandre å gjøre, de er derfor ikke umiddelbart sammenlignbare. For jegeren er jakten det egentlige og prøvene surrogat. For prøvefolkene og avlsrådene er det motsatt, surrogatet er det egentlige. Dette er fuglehundfolkets identitetskrise. Om den kan vi si at den har vært langvarig og at klienten viser liten tegn til bedring. Med dette mener jeg å si at vi har en krise i hundeavlen.

To ting er avgjørende for kvaliteten av prøvene: Tid og fugl. De kritiske faktorer. Som dommere har vi ofte for lite av begge deler. Alle prøveresultater må sees i lys av at hundene stort sett har vært prøvd for lite i fugl. Når vi

har lyktes såvidt dårlig som oppdrettere i Norge, skyldes det antakelig at vi har for lite fugl. Resultatene blir upålitelige og duger ikke som materiale i avlen. Hos oss er prøvene spurt og burde ikke oppfattes som noe annet. Når de likevel har fått en så urimelig stor plass i oppdrettet, skyldes det at prøvefolkene vil ha det sånn. Men det skyldes også noe annet: Avl er i dag handel ogandel. Eller hva skal vi si når det forlanges 3—4000 kr for en valp?

Avlsrådenes plass i dette bilde er å drive produktutvikling dvs. å kåre avlshunder, og å formidle kontakt mellom handhundeier og tispeeier, mellom kjøper og selger. Dessuten gir de det hele en nimbus av idealitet og soliditet.

Dette vil jeg kalle kommersiell avl.

Den har disse kjennetegn som de viktigste:

- den er uten egentlige mål, men vifter med prek tige programerklæringer,
- den er vilkårlig,
- den er uten kontroll,
- den drives ofte av folk som helst vil bruke sine egne hunder,
- det er penger i den.

Alternativet kan vi kalle den kontrollerte avl. I motsetning til den kommersielle har den ingen store pretensjoner. Likevel vil vi påstå at den er bedre. Den kontrollerte avl er alt det den kommersielle ikke er:

- Den har et mål, den har en metode som er sikker, og den har kontroll.

Fabermarkiser skreddersyes av fagfolk

Derfor blir en Fabermarkise tilpasset ditt vindu.
Fabermarkisene har ekstra solide støttearmer.
Kontakt oss for å få vite mer om Fabermarkisene
og Fabers dukprogram.

GARDINER & UTSTYR

REIDULF JENSSEN

**Markiser - Persiener - Rullegardiner - Scenerigging
Blendingsanlegg - Gardinopphengsystemer**

*Postadresse: Boks 843, 9001 Tromsø
Kontor/verksted: Tromsøysundveien 38
Telefon: (083) 35 402*

Målet formulerer vi slikt: En hund med godt gemytt som er effektiv på jakt. Legg merke til at vi ikke bruker ord som fremragende, eminent osv. Vi har vel aldri hatt noe overmål av slike hunder, og om vi hadde det — hvordan skulle vi peke på dem? Vi har ingen sånn metode. Ord alene skaper ikke gode hunder. Vi minner om det, for vi får stadig det inntrykket.

Når vi så har formet målet, må vi prioritere. Vi kan velge 2 egenskaper, kanskje 3 — men ikke fler, da glipper målet for oss. Hvordan skal vi prioritere?

Johan B. Steen deler bruksegenskapene i to: gemytt og viltfinnerevne — og gemytt er «alltid det vesentligste». Vi låner Johan B's prioritering og tror at begge egenskapene er like viktige, og at de korrelerer. Vårt siste valg er eksteriør som vi forutsetter å korrelerer med viltfinnerevne.

Vår liste ser nå sånn ut:

1. Gemytt.
2. Viltfinnerevne.
3. Eksteriør.

Gemytt må være slik at hunden ikke viser tegn på angst eller agresjon. Den må kunne ligge heime, alene i bilen etc. uten å kny og stå bundet uten å hyle eller bjeffe.

Når gemyttet er så viktig er det bl. a. fordi vi lever i et hundefientlig samfund der hetsen mot hundeholdet alltid

ligger på lur. Vi bør ikke nøre opp under den mer enn vi har gjort. Men vi skal også kunne leve med hunden i 10 år eller mer, naboene også — uten å merke den.

En god viltfinner definerer vi som den beste av 10. Hundene slippes parvis, vi teller stand og lar det være avgjørende.

Vil du avle gode jakthunder, er du nødt til å rangere dem på effektiviteten. Det er ingen som driver slik i dag, det er også liten interesse for det. Men det er ingen vei utenom. Metoden er enkel og bedre enn alle andre.

Ingen hund kan fungere godt uten å være riktig bygget

Eksteriøret har vi satt sist. Ingen hund kan fungere godt uten å være riktig bygget. Dette leser vi ofte. Som så mye annet i hundesporten høres det fint ut, men det sier oss ikke noe, og det hjelper oss ikke i oppdrettet. Først når vi har en hund som er strengt selektert på effektivitet, la oss si den beste

av 50, kan vi føle oss litt trygge på at eksteriøret er funksjonelt riktig. Slike hunder har vi ikke, vi må derfor bruke erfaring og sunn fornuft.

Siden de egenskapene vi er ute etter, i noen grad samsvarer, blir det litt lettere å nå målet: En hund med godt gemytt som også er effektiv på jakt. Det som byr på problemer er å finne to hunder med begge egenskapene. Og det er gemyttet som vil være problemet fordi det har vært forsømt i avlen. Avlsrådene har ikke brydd seg med det, det er tvertimot tegn som tyder på at dårlig gemytt har hatt samme skjebne som hofteladdsdysplasien: Det er blitt fortiet.

*Avl er vanskelig
og tidkrevende, avl er
kunsten å skynde seg
langsomt*

Dersom du etter å ha lest dette, har fått det inntrykk at det er lett å skape gode hunder, så er det galt.

Avl er vanskelig og tidkrevende — avl er kunsten å skynde seg langsomt i et lende der det ikke finnes snarveier. avlsprinsippene og metodene er enkle. Følger du dem og er ærlig og tålmodig, vil du komme til målet før eller senere.

«Men», innvender du, «når prinsippene er så enkle og metoden så god — hvorfor er det ingen som bruker dem, prøvefolkene...?»

Da svarer jeg: «Prøvefolket har fremragende hunder — noen sier de beste i verden — sann som det er. De trenger dem ikke. De trenger bare gode dommere. Så klarer avelsrådene resten».

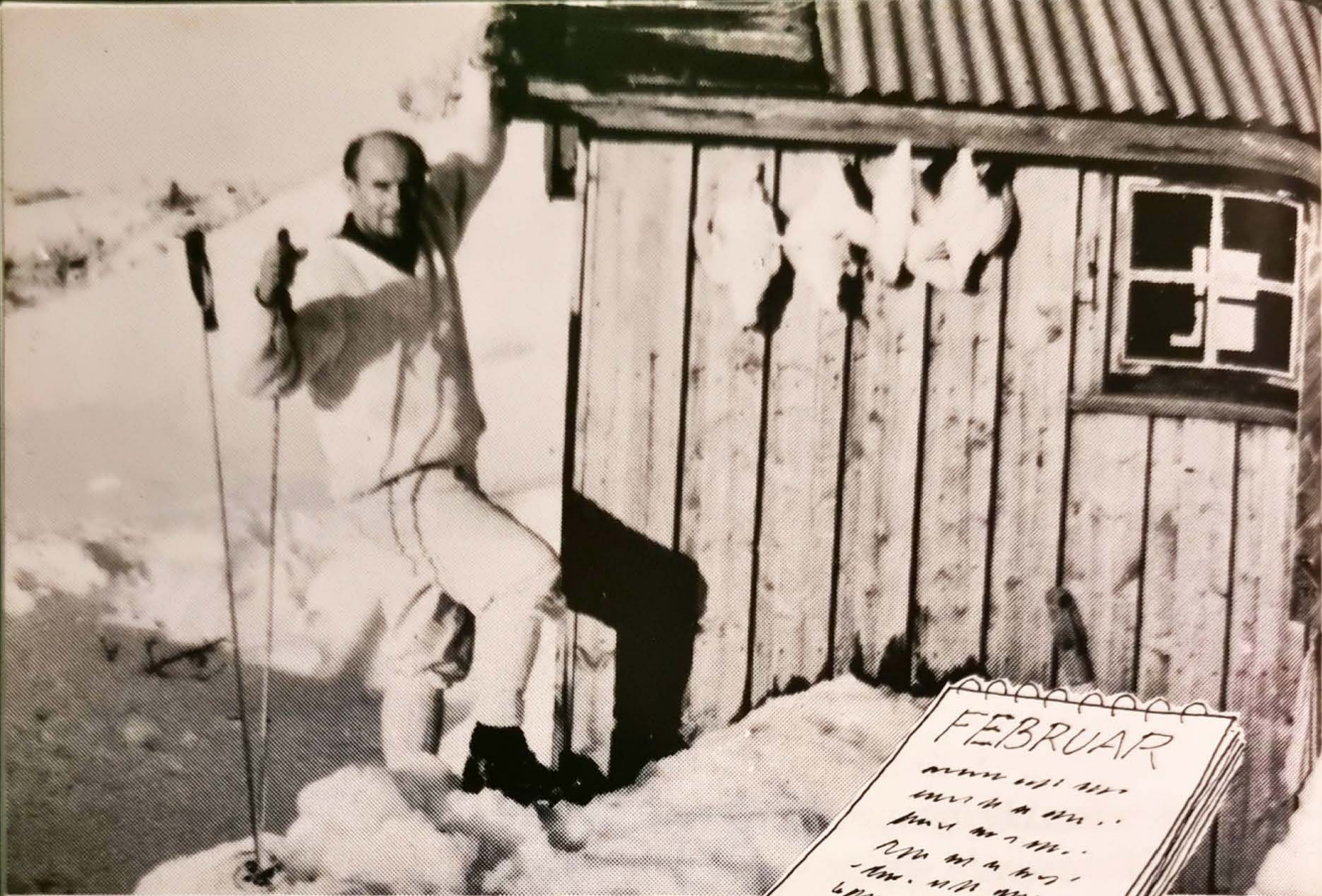
Utstyr til hunden

*Kobbler
Halsbånd
børster m. m.*

*Snøgg, Partner
og Latz
hundefor*

finner De hos

 NDRESEN
Åabenforretning
Tlf. 82403. Tromsø.

Alfr. Larsen, Flekkefjord.

Februarjakt

Det høres kanskje rart ut for «Septemberjegeren», men den som har latt det gå tradisjon i høyfjellsjakt den siste uken av februar, han kjenner «feberen» i seg like fra Jul og utover. — I weekendene med akseptabelt vær tar en de vanlige turene, men laus snø og «austan» blåser bort så mange helger at forventningene til siste uke av februar, bygger seg opp uke for uke.

Lørdagen er alt klart. Jeg skal opp og være alene på Veidebu i Setesdalsheiene de første ukedagene. Torsdag er det meningen at min sønn og en

kamerat skal opp, og være sammen med meg ut jakten.

Like før jeg skal jumpe ut i bilen ringer det. Einar Kvinen er på tråden. Bor i Sirdal nå. Må ikke tenke på å komme oppover i dag. Vente til i morgen. Se været an. Kanskje han kan kjøre meg inn med scooteren da. — Jeg biter i meg gamle fortsetter om at jegere skal gå på ski om vinteren, bære reinkjøttet på ryggen om høsten, og bannlyse scootere og fly i høyfjellet. — Dagen etter sitter jeg på sleden og suser innover. Passerer Kvinen og Kvifjor-

den-grensen mot Setesdal — og er ved Veidebu før jeg får sukk for meg. Einar har det travelt og forsvinner i en snøsky. Der står jeg alene med hundene. — Høyfjellet, — vidda, snø så langt øyet kan se. — Akkurat der hvor døra skal være ligger snøen jamt med hyttetaket.

Jeg banner inni meg for spaden som skulle vært hengt høgt på utsiden i høst. I bakhue svirer en fjern erindring, om en maltraktert spade som ble stukket inn under hyttemuren et sted, i en fjern fortid?. Graver med hendene. Et seierstrofe?. En brukket spade. Hva er sivilisasjon? Framskritt?. Steinaldermannens overgang til metallredskap. Var der en liten angstens djevel i mitt bryst et øyeblikk? Nå spar jeg så svetten hagler. Et hull ned til døren. Får den opp.

Ovnen full av snø. Fatter endelig fyr. Røyken formelig fosser ut bak røret fra et rusthull så stort som en knyttneve. Kuldegradene og den kalde svetten blafrer en iskald motløshet innover i sjelen. Finner heldigvis noen blikkbiter. Litt ståltråd. Bøyer og passer til. Surrer med ståltråden. Takk og lov, det trekker og durer i ovnen, hundene og bagasjen kommer på plass. Det begynner å lage seg.

Ut på natta blåser det opp. Våkner ved at jeg vil kvæles. Røyken fosser rytmisk som pulsslag ut av ovnen under vindkastene. Jeg tvinges opp og ut. Triver med meg loftstigen, lomelykt og en sinkpøs. Og mens snøstormen uler om ørene sitter jeg på taket, og retter inn pøsen etter vindkastene mot pipa. Gjør fast pøsen, og husjer tennerklaprende inn igjen. Borte er forventningen. Sjælen og næven er svart. Hundene skuler rødøyet på meg, gjennom røyken. Forbannede krapyl. Skulle dere ikke varsle herren ved fare? Skulle jeg død av røykforgiftning? Tankene går hjem. Til varme i gulvet. Varmt bad vegg i

vegg. Du begynner visst å bli for gammel til dette. Hva F- - ville du opp for her alene, milevis fra folk? — Er det noe du skal bevise for deg sjøl? Jeg kryper hutrende under teppene. Jaktens forventning forsvant på taket med stormkastene.

Våkner i en forunderlig stillhet om morgenen. Ovnen fungerer. Hytta er røykfri. Dagslyset siger innover i kronene. Hundene tripper av forventning.

Mens jeg gafler i meg egg og bacon, hjemmebakt brød og kruttsterk kaffe, får livet mening. Det durer i ovnen. En koselig varme brer seg utover og inni en. Mennesket er en forunderlig skapning. Sliter og stræver, og så er alt egentlig bare et ytre skall og statusjag. Forfengelighet kaller skriften det. Lykken er å stille de opprinnelige behov. Varme, mat og tak over hodet. Mer trenger en ikke.

Var det i går og i natt sjælen var svart? Hundene var noen rødøyede troløse djevler?

I dag skinner solen over en ufattelig renhet og skjønnhet. Sjælen finner sitt Opphav. Alt er fullkomment. Nutid og evighet flyter sammen. I et glimt forstår en livets og dødens mening. Jeg sender en takk oppover forat jeg er Nordmann i et land som vårt. Hvor vi visstnok sloss litt oss imellom, men egentlig om bagateller, i forhold til størsteparten av verden. Jeg takker mine hengangne forfedre som dyrket jorden og ånden, og gav oss en ufattelig levestandard, på en steinrøys, i forhold til andre land hvor de kan så og høste flere ganger i året, og sulter.

Skiene glir lett. Hundene svever mellom frasparkene, og solen forvandler snøspruten til en gylden kaskade mellom sprangene.

Hjertet gjør et hopp. Hjernen omstilles fra evighetsfilosofi og andakt til nærhet og muskelkommando. Hundene har stand. Dette forunderlige som forandrer dyrets muskelspill, blod-

pumpe og luftbælg fra et hæseblæsende jag, til en statue. Jeg har enkelte ganger studert på om hundene puster i standen. Fra en prosess hvor lunger og hjærte pumper for fullt. Gapet åpent, sugende luften inn, og til en ubevegelighet hvor jeg faktisk av og til ikke har vært sikker på om jeg kan se ribbena bevege seg.

Jeg vrænger av meg geværet. Sjekker automatisk løpet for snø, og tar begge stavene under albuen. Denne spenningen som aldri blir gammel. Det er et stykke fram. Skal du gå rett fram, eller litt ned og til side for hundene? Prøve å unngå skaren. Gli lydløst og forsiktig i bølgene av løssnø. — Det er sol og stille. Erfaringen sier at rypene skal trykke, men rypene kjenner ikke din erfaring. — Før rypene letter ser jeg hundene sige litt i hasene. Hva kan det komme av? Hundene kunne vel umulig se rypene. Kunne de kjenne det på vitringen, før mine øyne så rypene i luften? Alltid dette ukjente. Erfaringer som ikke slår til. Er alt dette en årsak til at jakten er like tiltrekende, like spennende.

Utover dagen har jeg masse stander, men rypene er utrolig lette på vingene. Jeg har en fin rapport med Kathe. En av disse opplevelsene da en etter lang smygende avanse er på nippet til å brøle at nu er det nok tull. For det var da ikke derfra hunden kom. Og hvis hunden hadde vært der måtte en for søren ha sett den der før? — Der blir den helt intens. Kan det likevel være mulig, javisst der står Fauna ogs. — Tssjh, — OPP KOMMER DE. Ett skudd så er de utenfor hold. En rype forvandles i flukten til en uryddig fjærvirvel. Ligg, Apport. Hva er det som ved denne sporten har forvandlet oss fra bloddryppende mordere, til en innstilling hvor hundesporten er blitt det primære? — Det ble ikke den eneste, selv om det ikke ble så mange. Det gledelige var at der var bra med rype. Harespor i alle lier, og jevnt med

reinsdyrspor etter småflokker på fem til ti dyr. Og når Reinen danser piruett for deg så er også det en fin opplevelse. Den ble nok litt forvirret over vitring etter to hunder i søk, og duft av menneske plassert i en trekant. Det var fasinerende å stå ubevegelig å se hvordan den hev seg opp på bakbena, og danset sirkelen rundt på to, for å fange inn faren og bestemme flukten.

Det fine været fortsatte, med godt skiføre, og bra med rype. En dag gikk jeg til Kvinen. Håpet at Torgeir fra Kvinen hadde tatt en tur opp mot slutten av jakten. Der var øde og tomt. Husene stirret tomt og sjelløst ut mot vinteren. Litt vemodig å tenke på hvordan her var før oppdemmingen av Kvifjorden: Fast bosetting. Gårdsdrift. Ørretsomre. Vinterjakter da 3—4 ishull, og en snørestump med beitemakk, gav deg ørretmiddager nok. Når jeg går slik alene med hundene på høyfjellet, blir mitt sinn så fylt av respekt og takknemlighet, ved tanken på de som før oss ryddet landet med hånd og med ånd, og har gjort det mulig for oss å leve slik vi gjør, i vårt vidunderlige Norge.

Vinterferie med overflod. Fremragende hunder og jakt. Mot himmelen kneiser Torsknuten. Hvem var Tor? Han lever i sagnet heroppe. Hvilken kontrast til min nærmest luksusflyte tilværelse, var ikke hans liv for bare et par generasjoner siden. Han var Austmann, det var navnet her fra gamlet av på de som kom fra Setesdalen. Tor kom ikke over en av Austmannaknutene eller Austmannaskarene. Kanskje tok han feil av veien ett eller annet sted. Ingen uten Ham deroppe v e t . Sulten og nøden drev Tor i verste vårknipa mot vest. Sleden var lastet med det eneste han hadde nok av, poteter. Håpet var vel å få byttet til seg noe kjøtt, fisk eller korn i Sirdalen. Før det lysnet av dag dro han avsted på skaren. Sleden glei lett. Håpet var tent. Utpå dagen kom

sola. Våren hadde varme i seg. Sleden seig i, mannen sleit. Slitet ble til mil. Kreftene svant. Mot kvelden svant sola. Nattefrosten kom sigende, det ble igjen lettere å dra på skaren. Men kulden fraus samtidig svetten til is. Om morgenen kom sola og varmen, og snøen brast igjen under fot og meie. Under den høge nuten like aust for Kvifjorden var det slutt. Tor blei der. Navnet lever videre i Torskknuten og Torsvann. Vårværet skånte potetene. Der var liv i d e m da Tor og lasset ble funnet. Noen av potetene ble spist, og noen ble satt i jorden på Kvinen den våren. De kom godt med.

Torsdagen kom de unge opp. Knut med unghunden Bessie. Fins der noe så interessant i hundesporten som å trene en unghund med anlegg. Denne hadde søk-stil-fart og viltfinnerevne. Nydelig i standen. Så sitrende intens som bare en unghund kan være. Og når standen har vart lenge nok — en eksplosjon. Ved Strattevann tar vi en kaffetår i solen. Unghunden spiller skuespill. Løfter bekymringsfullt på labbene, skjeler til matpakken, og ser riktig medtatt ut. Knut spør meg bekymret om jeg tror den er sliten. Jeg svarer at jeg misunner ham en unghund med slike anlegg som samtidig kan spille også på andre strenger.

Ved en lang skråning langs Torkillsvann står alle tre hundene. Ung-

hundens reisning er fantastisk, og varer to—tre hundre meter. Jeg brøler, nei skriker av latter. Knut er forbannet og spør meg hva som var så morsomt, og jeg spør uskyldig om han ikke nyss mente unghunden var sliten. Da jeg entusiastisk forklarer at for meg så det ut som unghunden fløy like fort som rypene, og ikke tok bakken før det skrånte oppover igjen, må også han gi seg over. Jeg må beundre hans konsekvens med å holde skuddet når hunden går etter. Bare vent, til høsten så skal du se hvem som har h u n d , og skyter ryper.

Torgeir Kvinen kommer opp mot helgen, og skal være på Kvinen og jakte ut tiden. Det er alltid en opplevelse å besøke ham. Gjestfri som fjellets folk alltid er. Historier fra før i tiden, da jakt og fangst var en livsnødvendighet. Han har et våkent sinn, med en iakttagelses evne og med teorier om vilt og fisk, som alltid gjør det interessant og berikende å besøke ham.

Så lakker jakten mot slutten. Oppbrudd. Vemod. Skituren over heia mot Sirdalen. Vest for Haugevatn der det begynner å helle mot dalen, snur jeg og takker Fjellet for denne gang. Ble der litt for dimt for synet et øyeblikk?

**Manusfrist for
nr. 3 av
«FUGLEHUND
I NORD»
er 1. juli 1980.**

Leker De ,katt og mus' på arbeidsplassen?

ericall
contactor

MED VÅRT NYE PERSON-
SØKERANLEGG ER DET
ENKELT Å TA INN MED-
ARBEIDERE SOM «GÅR
UT AV HÅND.»

TA KONTAKT MED.

Tlf. 083/81 804 - 80 570

Bjørn Svinsås

A-S TELESYSTEMER

ET DATTERSELSKAP AV A.S ELEKTRISK BUREAU

Vest-Finnmark Fuglehundklubbs klubbmesterskap (Høyfjellsprøve)

VFFK avviklet sitt klubbmesterskap for stående fuglehunder lørdag 29. mars. Prøven ble gjennomført på Sennalandet under fin-fine føreforhold.

I alt møtte 20 hunder til start. Disse ble fordelt på to partier, et AK-parti med 11 hunder (9 ES, 1 IS og 1 P) og et UK-parti på 9 (alle ES), hvor hele 8 stk var ett-åringer!

Prøveledelsen hadde bestemt seg for å gjøre en ny vri mht dommere. Klubben er så heldig å ha hele 5 dommerelever, og av disse hadde vi tenkt å benytte 4, — to på hvert parti. Nå skulle de få lov til å få kjørt seg, — stå på egne ben og ta avgjørelser på egen hånd, — dele ut ros og ris etter eget hode, og det uten støtte fra durkdrevne dommere.

For å sette de ekstra på prøve og for å få de til å svette litt ekstra, lot vi våre erfarne dommere Magne Lindbäck, «heika» Haldorsen og John Simonsen delta med sine hunder på begge partier (og i tillegg selvsagt en hel haug med mer eller mindre skadefro deltakere som nok ikke hadde glemt tidligere dyster mot de stakkars dommerelever).

Hvem disse stakkarene var? Ja, det hadde vi nesten glemt i vår iver/skadefro.

På UK-partiet dømte Webjørn

Svendsen og Dagfinn Åsheim. På AK-partiet dømte Axel Lundberg og Paul Anton Hermo — alle har herjet stygt på premielistene i de senere år, og skulle derfor ikke være ukjent.

Optimismen var stor hos alle deltakere, og iveren etter å komme i gang igjen etter langt opphold i prøvesporten var stor, både hos førere og hunder.

Etter at terrengfordelingen var klar, avholdt dommerene den sedvanlige «morgenandakt».

Været var ikke av det aller beste, — en sur sør-østavind fra en overskyet himmel gav oss en viss følelse om at rypene nok ikke ville trykke så altfor godt i dag.

— Så endelig — første slipp! Det var ikke vanskelig å be hundene om å få opp farten. På knallhard skare med en tomme nysnø på toppen var det som om bikkjene fløy lavt. Det er vel sjelden at hundene får vist sin aksjon som på slikt føre. Ja — det var nesten som om vidda ble i minste laget for enkelte av de mest løpslystne storgåere.

Det var tydelig at bikkjene tente på oppgaven, som lyn skar de mot de nærmeste bjørke- og vierkratt. Det ble ikke for mange krysslag før man i første slipp kunne melde STAND!

Gamle BALDER (P) (fyller snart 10 år) står nede i en bekkedal med nesa

opp mot bjørkebåndet langs bakkekanten. Han snur hode som for å kontrollere om Knut Kjeldsberg er på plass og som for å si fra at «i dag er ho vanskelig å få til og sitte, her må man være forsiktig». I det fører kommer opp, avanserer han forsiktig, ny stand, men så synes rypa at nå er det på tida å fordufte og bråflyr avgårde. Balder setter seg og er rolig i oppflukt og skudd. (vi nyttet startpistoler). På ordre utreder han og fortsetter søket. Dagen har startet bra, både fører og dommere puster lettet ut.

Neste slipp er det PONTO (ES) som tar føringen. Han skjærer ut til venstre og blir borte langt nede i et bjørkeholdt. Fører Arne (Johansen) synes visst dette ble i lengste laget og med høy puls og kvasse stavtak legger han i vei mot det selsamme kratt med dommer Axel hakk i hel. Alle blir borte for oss der nede i krattskogen, og spent stirrer vi ned mot stedet de forsvant. Så smeller det og ei rype skjener brennkvast avgårde. Etter ei stund ankommer både fører, dommer og hund opp mot vår standplass. På gliset til Arne skjønner vi at det har gått sånn noenlunde bra etter oppskriften. Dette bekreftes av Axels kommentarer: «Dette er det beste jeg har sett noen av dine hunder gjøre, Arne!» Stand, djerv reising, ro i oppflukt og skudd. — Gratulere, Arne, der skåret du mange poeng!

I tredje slipp får STELLA (ES) e/f T. Johansen, stand på ei enkel rype. Makker VIEKSA (ES), e/f Magnus Berg sekunderer fint, fugl letter og den får ekstra god fart i det STELLA går etter så det riktig gnistrer. Litt lenger framme i et tett vierkratt blir bikkjene borte og vi ser fem ryper lette. Her kommer tvilen VIEKSA tilgode da situasjonen er noe uklar. STELLA må dessverre gå ut.

Neste slipp gir ingen fuglesituasjon, men i femte slipp mellom TINKA (ES), e/f Terje Pedersen og WHIPPY (ES), e/f Frank Engh får

vi på ny stand etter søk av høy klasse på begge hunder. Vi finner TINKA i stand, mens WHIPPY sekunderer like ved. Fugl går opp og TINKA går etter hemningsløst — og går ut.

Flere fuglesituasjoner får vi ikke før vi tar kaffepause. Men vi gleder oss over hunder som viser søk av ypperste klasse.

Kaffepausen går i sin vanlige, muntre form med bikkjeskryt og vennskapelig? spit, særlig er «Plastfinn fra Lakselv», Magnus lauskjæfta. Navnet fikk han tildelt pga sin evne til å gjøre seg livet behagelig under rast i surt vær i ly av en plast-duk han alltid drar med seg. Pussig nok var «Stormåsen fra Hammerfest», (Paul A) uvanlig stille han satt for seg selv, liksom hevet over den gemene hop — hadde han begynt å få dommer-nykker så tidlig?

Så er det på'n igjen. Alle bikkjer har vært igjennom minst en runde hver. To er slått ut. Foreløpig ligger PONTO (ES) til Arne først med BALDER (P) til Knut hakk i hel.

Det skjer ikke noe av betydning i de første slippene. Bikkjene jobber bra og søkene går i fin stil. Uheldigvis knekker fører til Balder skia, og må gjøre vendereis. Han har Pontos fører sterkt mistenkt for sabotasje. Men hevnen er søt, Arne, bare vent, det går flere tog.

I et av de siste slipp får WHIPPY (mot PONTO) stand i medvind. Hun avanserer lett, er rolig i oppflukt og skudd.

Etter dette skjer det ikke noe som vil innfluere på den innbyrdes rangering, og vi får følgende rekkefølge.

ES PONTO (Altegeinos Era/Skarvatns Tarzan) e/f Arne Johansen, Alta.

P BALDER (Pingo/Mona) e/f Knut Kjeldsberg, Alta.

ES WHIPPY (Altegeinos Era/Skarvatn Tarzan) e/f Frank Engh, Alta.

I unghundpartiet var det tilløp til sterk vårstemning i det flere måtte kjempe for å holde sommerfuglene in-

nenfor anorakken da de tippet over snøplogkanten for å vise fram sine nye aspiranter til elitestallen. Om det er den lange vinteren, og troen på kamuflasjefarge som er årsaken, er uvisst, men hele kobbelet besto av mer og mindre kvite hunder med lys fane under halen.

Som før nevnt, viste Sennalandet seg fra sin beste side (med hardt underlag der førere og hunder gjerne ville gå, og løs sukkersnø der rypa satt. Etter første runde var kun et slipp fugletomt. Men — all kamuflasjefargen til tross, ingen hund greide eller utførte fuglearbeidet slik at rypa ville trykke. Den løse snøen i kjerra gjorde nok at enkelte hadde usedvanlig akseptabel kontroll over sine håpefulle.

Ut over dagen fikk vi sett mye godt søksarbeid, og en del av hundene virket uvanlig skolert til unghunder å være.

Da det syntes å bli vanskelig å få vist fuglearbeid, ble det skilt ut en gruppe på 6 hunder som fortsatt ikke hadde gitt opp håpet. Blant disse fikk vi ut over ettermiddagen sett søk med viltbegjær og intensitet som mange forges høper på å få vist i en vinnerklasse.

Etter de disipliner som ble vist, ble det foretatt følgende rangering:

Nr. 1 og klubbmester i UK: **Hei**, eier Petter Frostmo.

nr. 2 **Boy**, eier Magnus Henriksen.

nr. 3 **Rico**, Paul A. Hermo

nr. 4 **Scott**, eier Magne Lindbæk.

nr. 5 **Truls**, Henry Haldorsen.

nr. 6 **Sikka**, Henry Mikalsen.

Videre deltok:

Prins, eier:?

Rita, eier Jakob Bjørshol

Tarzan, eier Aksel Lundberg.

Til orientering vil jeg jeg gjøre oppmerksom på at Hei og Boy er kulløsken etter Sorba (Rippy/Zenta) og Tex (Tim II/Orkelsjøens Lita). Det var ingen tilfeldighet at disse hundene ble rangert på topp. De overbeviste gjen-

nom alle sine slipp med jakthunger og tæl som en sjelden ser maken til av hunder i den alderen. Som rutinerte jegere la de opp et vidt søk, og utnyttet vind og terreng bevisst og effektivt i alle slipp. Begge fant de sin fugl, og behandlet den med ungdommens frimot.

For ordens skyld bør en også nevne at de samme hundene gjorde rent bord under valpeshowet ved utstillingen i Alta i 1979. All ære til Talvik-gutta og de heimeavla Alta-setterne.

Konklusjonen?

Sett fra dommerens synspunkt, er meget høyt nivå mht søk, fart og stil. Det fuglearbeid som ble vist holdt god standard under forholdsvis vanskelige forhold.

Spesielt gledelig var det å se så unge UK-hunder som i gjennomsnitt hadde nådd svært langt jaktmessig. Flere kunne gått rett inn på hvilket som helst AK-parti hva gjelder søksmessige forhold.

Det skal bli morsomt å følge disse hunder utover høsten!

K. Kjeldsberg.

Din hund — forbruksvare eller familiemedlem

At det finnes mange kategorier hundefolk er helt sikkert. Det var som kjent mange rare dyr i arken. Men at flere enn deg kjenner typen — **ikke sant** — ,som du har irritert deg over er lite sannsynlig. Når og hvor har du sett hundefolk dra på prøve til prøve i «spesialbil» med tilhenger opplastet med 8-10 hunder. Hvis da ikke en helt alminnelig stasjonsvogn regnes for spesialbil i din terminologi. Angi gjerne tid og sted. Selv ikke våre få profesjonelle dressører og førere stiller på prøver med en slik doning. Saklighet erførste bud skal man sette noe til debatt.

Du har vanskelig for å forstå hvilket forhold bruk og kast-folkene kan ha til sine hunder. Du kan tadet med knusende ro. Forholdet er det aller beste.

MEN ! At andre vil legge an sitt hundehold på en annen måte enn deg, får du bare akseptere.

Gjør følgende tanke-eksperiment:

Du bruker 30 år av din tid til aktivt hundehold. Hvor mange hunder skal du igjennom på den tiden? Hvis du har 20-25 stk. er det store muligheter for å få 8-10 virkelige gode fuglehunder. Hvis du på de samme 30 år har 4-5 stk., blir nok dessverre mulighetene mikroskopiske for å få en god hund. At den hunden som er mest urolig i strandkanten og dermed minst fammilievennlig også er den som er roligst på fjellet, er en personlig teori. Den store sportshund er rolig og familievennlig når den befinner seg under tregrensa.

NEI. Livet er for kort og de norske høyfjell for deilige til at man gjennom en mannsalder skal være tvunget til, av sentimentale hensyn, å oppleve dette sammen med «NO-BODYS».

Til slutt et godt råd: Slutt (med) å irritere deg over andres hundehold. Svært få irriterer seg over ditt. Bortsett fra at på prøver tar sofahunden bort verdifull slipptid som med hell kunne vært brukt på andre hunder.

Arnulf Lenes.

Utstillingen for fuglehunder

Nå har dere sjansen til å stille ut hunden(e) på årets spesialutstilling for alle typer fuglehunder.

Tromsø Hundeklubb inviterer alle interesserte til utstilling for gruppe C-hunder, **søndag 22. juni 1980**. Det vil foruten spesialutstilling også bli avholdt obedience-prøver for alle klasser. Dette er en opplevelse for dem som liker å se skikkelig dresserte hunder. Kanskje får man lyst til å prøve å få skikk på sin egen rakkerfant, det er aldri for sent.

Utstillingen vil finne sted på Sommerlyst utendørs.

Dommerne er i alle fall av beste slaget. Vi har vært så heldig å få dommer

Henry Holmen fra Trondheim som har spesialisert seg på stående fuglehunder. Til resten av gruppe C håper vi på å få dommer Knut Rørholdt fra Oslo, dette er ikke bekreftet ennå. Så har vi Frank Pettersen fra Trondheim som er dommer for obedience-prøven.

Benytt sjansen! Ta familien, hunden osv. med og ta en tur til Tromsø på hundeutstilling, det vil du nok ikke angre på!

Påmeldinger til utstillingen må være sendt innen 1. juni 1980. Nærmere opplysninger kan fås ved henvendelse til **Tromsø Hundeklubb**, postboks 479, 9001 Tromsø skriftlig, eller pr. telefon til May Bjørvik, tlf. 70011, lj. 264-265.

Carmalin

En helt gjennom
EKTE
tekstiltapet

CARMEN – CARMATEX – DECORTEX
ALLE VAKRE OG TIDLØSE TEKSTILTAPETER

Carmalin
tekstiltapet

WOODHILL
limprodukter

**KING
ARTHUR**
"the Messing Link"

TUNGSRAM
lyspærer

SOLIA
rullgardiner

NY ELEGANT SERIE MED VINYLBELEGG PÅ SKUM,
I TO OG FIRE METERS BREDDE.

GAFSTAR
BRED VINYL PÅ SUPER SKUM

LEVERANDØR FOR NORD-NORGE

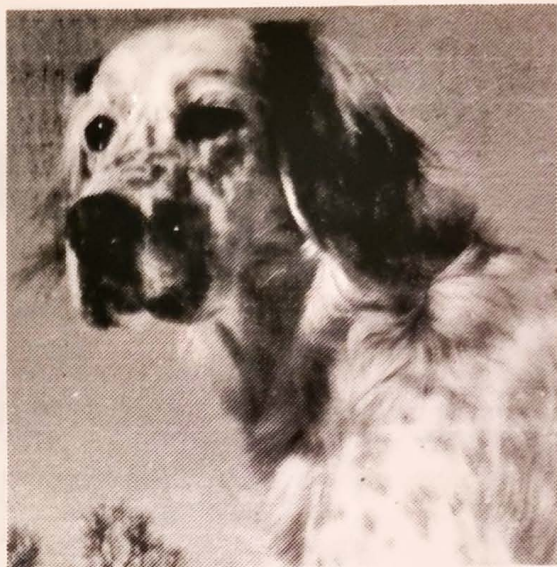

NORD- NORSK

INTERIØR ENGROS

Telefon (083)84614 - Postboks 197 - 9001 Tromsø

... Husker du, Dusty?

Gratulere med tretten år

Tretten. — Ulykkestall sier noen. Men det viser bare livets uavvendelighet. I tid representerte det nesten hele ditt tilmålte liv, og en stor del av mitt.

Livet og dagene går langsommere nå. Det hender ikke så meget. Men, Dusty, jeg så deg de gangene da verden var din. Å, jeg husker. Du var som panteren der du drog deg frem til verdens dristigste stand, og du sa: «Nå har jeg gjort mitt. La oss sammen nyte fruktene». Og så kom sannhetens øyeblikk og det var vårt.

Minutter senere hvirvlet du beruset gjennom vierkrattet med sanser og muskler i perfekt samklang. Det skarpe blikket ditt fanget meg i de nødvendige glimt for å avpasse søket.

— Kjære gode venn. At du nå av og til tumler mot en feil plassert stol, betyr så lite. Husker du, Dusty alt det vi så da blikket var klart, himmelen høy og livet uendelig? Å ja, det er det vi husker. Den gangen hørte du så godt når jeg fløyttet på deg. Fløyta henger på en spiker på hytta nå. Ja, kan du huske alle de spennende lydene der oppe mellom fjellene og inne i skogen? Fjellvåken og storlommen du aldri så.

Undrer du deg over at det er blitt så stille når vi vandrer?

Tro meg, ledsager, du har hørt det meste som er verd å høre. Alt er bare gjentakelser nå. Fuglene fløyter samme melodi, røyskatt og lemen tøyser som før, løv og gress rasler og hvisker: Fødsel og død, fødsel og død, som det har gjort i millioner år.

Jo, det er vemodig, så sant, så sant, men, du Dusty, kom her ja, — det skal så være skjønner du.

Du må tilgi meg at jeg i noen sekunder i fjor bevisst lot være å plystre deg inn da du intetanende luntet i strak linje mot gaupa som lå på barknausen. Det for gjennom hodet mitt at du, Svartåsens Dusty, må få dø på naturens ubarmhjertig barmhjertige måte her på selve Svartåsen. Men nei, det greide jeg ikke. Jeg plystret, og selv om du ingenting hørte, så reagerte gaupa og forsvant.

Kanskje en annen gang, når vi må, så skal vi gå så langt du orker mot Svartåsen. Så skal jeg holde deg så varlig og varmt som jeg kan, og da håper og tror jeg at du skal forstå hva jeg prøver å si til deg.

Så kommer sannhetens øyeblikk.

Siden er det jeg som skal si til meg selv: Jeg husker — —.

PENTAX

ME Super

18 97
Chr. Hansen's
FOTO ATELIER

TROMSØ

Støtt fuglehundsporten i nord

Du har nå lest første nummer av «Fuglehund i nord» som er planlagt å komme ut med 4 nummer pr. år.

Løssalgprisen er kr. 10
og abonnement 40 kr. pr år.

Om det skal bli flere slike gode
nummer er avhengig av at du bruker bladet.

Derfor trenger vi **din** oppslutning
og støtte, — så:

BRUK POSTGIROBLANKETTEN

Annonser i bladet — abonner på bladet!

Felles innsats for felles sak.

Redaksjonskomiteen.

